

DARBININKAS

Vol. LVII Nr. 44

SECOND-CLASS

Postage paid at Brooklyn, N.Y. Peakdienis-Friday, Spalis-October 20, 1972

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

KINIJA — MASKVA PADARĖ TAIKĄ?

London Observer Maskvos korespondentas skelbia, kad rusai ir kinai sutarė baigti ginčus dėl sienų ištaisymo ir nerūkus pasirašyti atitinkamus dokumentus. Jie bus papildyti ir įsipareigojimu nevertoti jėgos jokiam ginčui, galinčiam iškilti tarp abiejų kraštų.

Sis susitarimas pasiektas kaip tik tada, kada V. Vokietija ir Japonija atnaujino su Kinija visus santykius.

Susitarimas Maskvos labai vertinamas, nes jis radikaliai keičia tarptautinius santykius Tol. Rytuose. Dvylika metų trukęs Maskvos-Pekino ginčas buvo toji priežastis, kad šioje erdvėje naujai pertvarkė savo santykius su regionu susirūšusios valstybės (JAV, Kinija ir Japonija) ir šios pastarosios su savo mažesniais kaimynais. Rusija, kuri taipgi tai erdvei priklausė, buvo likusi už durų.

Susitarimai dar nepaskelbti, ir greičiausiai dar formaliai nepasirašyti, bet apie jų turinį štai kas sakoma. Sovietai padarė didesnių teritorinių nuolaidų Ussuri regione, būsimai sudaryta komisija visai Kinijos-Rusijos sienai nustatyti ir patikrinti, Kinija atsisakanti visų iki šiol reikštų teritorinių pretenzijų, gi Maskva sutartimi

BRAZINSKŲ BYLA Turkiye atidėta iki lapkričio 27, 2 v. popiet. Atmesta teisė pasinaudoti lietuvių vertėju. Žinią perdavė ka tik iš Turkijos grįžusi dr. E. Armanienė.

DERLIUS GERESNIS NEI MANYTA

Maskva. — Stropiai apskaičiavus javų derlių, čia lengviau atsidūsta, kad savas derlius ir užsienio padaryti dideli grūdų užpirkimai apsaugos kraštą nuo žymesnio nedatėkliaus. Bloga derliaus priežastimi šimet buvo labai nepalankios oras: šalnos stipriai apnaikino žiemkenčių derlių, gi vasaros lietūs sunaikino bulves.

Javų ir bulvių derliaus suėmimui buvo mesta milžiniška darbo jėga: kariuomenė, pramonės, statybos ir transporto darbininkai, mokyklų vyresnieji, mokiniai bei studentai.

TRUMPAI PASAULYJE

— Nežiūrint ką bekalbėtų Egipto prez. Sadatas apie karą su Izraeliu, jis tuo pačiu metu mašina tokio karo galimybes. Ką tik paskelbta, kad Sudanas paprašytas atsiimti visą savo kariuomenę nuo Suez kanalo zonos, kur ji buvo įkurdinta po karo pralaimėjimo prieš Izraelį 1967. Pertvarkyta ir Sudano vyriausybė, įtraukiant Libijai Egiptui nepalankius politikus.

— Abidvi Korėjos sutarė pradėti posėdžius komisijos, kuri buvo sudaryta švelninti politinę atmosferą ir ruošti kelią susivienijimui į vieną valstybę. Komisija posėdžiaus Panmunjome, kur yra ir karo paliaubų komisijų būstinė. Toji vietovė yra abi Korėjas skiriančioje demilitarizuotoje zonoje.

— Trys valstijos, ant kurių McGovern strategai bando remti jo laimėjimą, yra Ohio, Michigan ir Pennsylvania. Jei jis jas laimėtų, tai gal ir laimėtų rinkimus. Bet paskutinė apžvalga rodo, kad ir ten dominuoja ne McGovern, bet prez. Nixonas. Pereitą savaitę taipgi išryškėjo, kad visa pietinė krašto dalis, vadinama gub. Wallace žeme, yra pasukusi prez. Nixono link — McGovern ten negalės nieko laimėti.

deklaruojanti, jog laikomos nebegaliojančiomis visos senosios sutartys, kurias dabartinė Kinijos vadovybė laiko anais senais laikais Kinijai prievarta priimtomis.

Maskvos politinio dangaus stebėtojams atrodo, kad nuolaidų padarė abi šalys, tik vis dar nuostabu, kad palūžo kaip tik dabar taip kietai savo pozicijas gynusi Pekino vyriausybė. Kas padarė įtakos Chou En-lai šia kryptimi pasukti?

Svarbiausia priežastimi laikomas faktas, kad gerus santykius su Pekinu ir Maskva jau turi JAV ir Japonija, gi Kinija nuo Maskvos tebeskiria bergždas antagonizmas. Tokia politika laikoma neproduktyvia, todėl Chou En-lai nutaręs ją keisti ir nesutikęs didesnio pasipriešinimo iš jau merdinčio Mao Tse-tungo.

Antra, Sovietų karinė grėsmė Kinijai tebėra realus dalykas. Po vadinamos kultūrinės revoliucijos ateina naujas periodas, nes šis su savimi ir atmainų. To

kiai situacijai esant, nėra pagidaujama kokia nors išorinė grėsmė. Nepuolimo paktas ar deklaracija tuo reikalu šitą nepatogumą Pekinui sušvelnintų.

Taip šią savaitę prasidėjo ilgai lauktoji Kultūros Židinio statyba. Kasami salės pamatai. Gilumoje matosi namas, kuris lieka nenugriautas.

Taikos derybose pradėta svarstyti esminiai klausimai

Pereitą savaitę dr. Kissingeris vėl buvo Paryžiuje ir turėjo su Hanojaus politrukais keturis slaptus pasitarimus. Kissingeris šį kartą lydėjo ir jo dešinioji ranka gen. Haig, kuris prieš Paryžiaus pasitarimus buvo nuvykęs į Saigoną pasitarimams su prez. Thieu. Tai reiškia, kad

paskutiniuose pasitarimuose žymią vietą užėmė ir Saigono vyriausybės perorganizavimo planai, turį sudaryti taikos plano dalį.

Nors kai kuri spauda Europoje mano, kad susitarimas jau gali būti netoli, tačiau Washingtono nenorima dar apie tai kalbėti. Spėjama, kad kalbos dabar eina apie prez. Thieu ateitį, laikinosios vyriausybės sudėtį ir būsimus parlamentus, gal net prezidento rinkimus, nes tie klausimai dabar aptarinėjami Hanojaus spaudoje.

Kissingeris dukart matėsi su Prancūzijos užs. reikalų ministru Sumanu pertraukose tarp posėdžių, gi šis net dukart po pasikalbėjimo su Kissingeriu buvo nuėjęs su žiniomis pas prez. Pompidou. JAV ambasadorius Saigone kasdien apie pasitarimų eigą informavo P.

Vietnamo vyriausybę per prez. Thieu.

Dabar abiejų šalių derybininkai yra parvykę namo pranešimų vyriausybės padaryti. S. Vietnamo atstovas sustojo dar Maskvoje ir Pekine. Tur būt, greit laukina naujų posėdžių Paryžiuje, nes tvirtinama, kad ats. S. Vietnamo derybininkas išvykdamas pasakęs, kad dar daug sunkių dalykų likę sutvarkyti. Minimi tokie klausimai: politinių jėgų padalinimas P. Vietname, paliaubų suorganizavimas, karinių pajėgų ištraukimai, pasikeitimas belaisviais ir Kambodijos bei Laos neutralumas.

Saigono ambasadoriai Washingtono, Paryžiuje ir Londone parkviesti namo pasitarimams. Tai irgi šioks toks ženklas gerojo pusėn.

RUSIJOS-AMERIKOS NAVIGACIJOS SUTARTIS

JAV ir Rusija pasirašė Washingtono jūrinio susisiekimo sutartį, kurios proga Rusija sutiko mokėti aukštesnes kainas už pervežimą jai parduotų grūdų Amerikos laivais. New Yorko, Philadelphiaus ir Balti-

morės uostų unijos sutiko iškrauti ir prikrauti Sovietų laivus. Jie buvo boikotuojami nuo 1963. Trečdalis nupirktų grūdų turi būti pervežta Amerikos laivais. Jie plauks į Judošios jūros uostus.

GRIEŽTESNĖ LINIJA J. TAUTOSE

Valstybės sekr. Rogers baigė tris savaites New Yorke vestus pasikalbėjimus su kitų kraštų atstovais ir ta proga pareiškė, kad ateity nebus varžomasi panaudoti S. Taryboje veto teisę, nes nusistatyta čia vesti atsakingai rimta, bet labiau nepriklausoma politiką. Nebebus klausoma patarimų — prašymų, kurie vis tvirtindavo, kad tik Amerikos susilaikymas nuo veto prilaikydavęs ir Rusiją.

Deja, duomenys kalba priešingai: per 27 metus JAV veto teisę panaudojo tik dukart, Sovietai 108 kartus, britai 10 kartų, Prancūzija 4 kartus, Pekinas dukart, Taiwano Kinija dukart. Dabar Amerikos atstovas nebeklausys kitų patarimų — jei rezoliucija bloga, ji bus vetuojama be skrupulų.

— Nobelio premija už fiziologinius tyrimėjimus paskirta britui ir amerikiečiui, Oxfordo ir Rockefellerio universitetų profesoriams.

Lietuvių delegacija pas Apaštališkojo Sosto delegatą Washingtono

JAV LB c.v. iniciatyva spalio 13 Washingtono lankėsi delegacija pas Apaštališkojo Sosto delegatą L. Raimondį.

Delegacijoje buvo LB garbės pirmininkas prel. J. Balkūnas, LB vicepirmininkas A. Gečys, ateitininkų sendraugų dvasios vadas kun. K. Pugevičius, Jau-nimo už tikėjimo laisvę pirmininkas R. Bublys ir spaudos žmogus K. Čikotas.

Audiencijos metu buvo įteiktas 8 puslapių memorandumas, kuriame buvo parodyta paskutinio meto religinė padėtis Lietuvoje su trim prašymais:

— Prašymu, kad Šv. Tėvas paskelbtų maldos dieną visame

pasauly už Lietuvos Bažnyčią. — Prašymu, kad Šv. Sostas viešai pasmerktų Sovietų Sąjungos vykdomą Bažnyčios, kunigų ir tikinčiųjų persekiojimą dėl tikėjimo Lietuvoje.

— Prašymu Apaštališkojo Sosto tarpininkavimo, kad katalikiškųjų kraštų vyriausybės imtųsi iniciatyvos iškelti Jungtinėse Tautose žmogaus pagrindinių teisių paneigimą, Sovietų Sąjungos vykdomą Lietuvoje.

Delegatas pažadėjo memorandumą persiųsti Apaštališkajam Sostui ir atsakymą duoti raštu.

Audiencija vyko oficialia nuotaka ir truko per valandą.

Kaip žiūri katalikai ir etninė dauguma į Nixoną ir McGoverną

The Chr. Sc. Monitor (spalio 13) nagrinėdamas senesnių balsavimų ir dabartinių anketų duomenis, prieina tokias išvadas dėl katalikų ir etninio elemento laikysenos rinkimuose:

1. "Ne tik daugumas airių katalikų, bet ir daugumas katalikų lenkų, katalikų italų ir katalikų lietuvių bei kitų etninių baltųjų daugumas šiais metais greičiausiai balsuos už prezidentą respublikoną".

"Prezidentas Nixonas tarp katalikų balsuotojų visos valstybės plotu 24 punktais yra prasišęs pro McGoverną, o New Yorko — Connecticut — New Jersey plote net 35 punktais."

2. Katalikai ir etnis elementas praecyėjo su demokratais. Etninio elemento 1948 už Trumaną pasisakė 62 proc.

(1952 už Eisenhowerį 48 proc.), 1960 už Kennedy 82 proc., 1964 už Johnsoną 79 proc., 1968 už Humphrey per 50 proc.

Sociologijos profesorius kun. Greeley teigia, kad etnis elementas iš esmės demokratiškas. Jis sudaro visą trečdalį demokratų visoje valstybėje ir du penktadalius už pietinių valstijų ribos. Šiais 1972 jis nuėsiąs su Nixonu, bet 1976 jis grįšias pas demokratus su Kennedy 76 proc.

3. McGovern atstūmė nuo savęs katalikus ir etninį elementą konvencijos metu, vietoj jų pasiremdamas radikalais ir hipiais. Dabar mėgina šauktis vėl į etninį elementą bei katalikus, bet tuo pačiu jis atausina juo patikėjusių radikalų entuziazmą.

McGovern planas dėl Vietnamo jo padėties nepagerino

Iki rinkimų tik trys savaitės. Gallupas spalio 15 paskelbė tokias nuotakas: už Nixoną 60, už McGoverną 34. Panašūs ir kitų opinjios tyrinėtojų duomenys: McGovern teistengė pakelti 2-3 procentus daugiau nei prieš mėnesį.

Rinkimų kovoje vėl metė Vietnamo kortą — programą Vietnamo karui baigti ir visam Indokinijos klausimui spręsti. Programa iš esmės atitinka tai, ką 1971 Paryžiuje siūlė Vietkongas. Jai nepritarė nė demokratų politinis šulas Harrimanas, o N. Y. Times kolumnistas J. Reston parašė, kad su tokiu programa McGovern tik labiau atgrasys nuo savęs balsuotojus. Gallupas rado, kad ir Vietnamo klausimu dauguma pasisako už Nixono politiką 58:26 santykiu.

Visuomenėje susidomėjimas rinkimine kova nedidelis. Daugiau joje atgarsio randa McGovern kritika vyriausybei dėl Sovietams parduodamų kviečių, iš kurių daugiausia pelno numato sau javų eksporto kompanijos, o ne javų augintojai.

Respublikonam kenkia ir jiems prikišama afera šnipinėti demokratų būstinę.

— Antroji serija JAV-Rusijos pasitarimų dėl strateginių ginklų apribojimo prasidės lapkričio vidury Šveicarijos Ženevoje, kur jau įrengtos visos reikalingos nuolatinės patalpos. Iki šiol buvo pakaitomis posėdžiaujama Vienoje ir Helsinky.

— Japonija apsisprendė pradėti didinti savo krašto apsaugos biudžetą ir kovos lėktuvų pradėti namie gamintis. Iki šiol jie buvo perkami iš Amerikos. Atrodo, kad krašto apsaugos ir užsienio politikoj Japonija darysis labiau nepriklausoma.

— Didelė keleivinio lėktuvo katastrofa įvyko netoli Maskvos aerodromo, sprogimui įvykus. Sovietinis lėktuvas skrido iš Leningrado į Maskvą. Žuvo 176 asmenys. Spėjama, kad nelaimėje buvo didelė prancūzų turistų grupė.

Demokratai mato, kad pinigų mesti už McGoverną šiuo metu neapsimoka; daugiau paramos jie rodo žemesniems rinkimams — senatorių, kongresnamų, gubernatorių. Čia jie tebėra optimistai.

Nei McGovernui nei N.Y. Times nesiseka išprovokuoti Nixono, kad leistųsi jis su McGovernu į ginčus ir tokiu būdu populiarintų savo konkurentą.

AMERIKOJ TRUMPAI

— Amerikos meksikiečiai nutarė nesidomėti nė demokratų, nė respublikonų partijomis, bet įkūrė savo politinę partiją, nors į vadovybę patekė asmenys neturi nė pinigų, nė patyrimo, nė politinės praktikos. Pirmininku išrinktas 27 metų jaunuolis. Delegatų buvo iš 19 valstijų. Partijos vardas — La Raza Unida. Priimta organizacijos struktūra ir programa, už kurios įgyvendinimą norima kietai kovoti. Bet joje daugiau utopijos, negu gyvenimo realybės.

— "Žydai už Jėzų" sąjūdis pradėtas Amerikoje. Sąjūdžio vadas Moises Rosen laiko save žydų, kurs tiki, jog "Kristus yra tikrasis mesijas". Jis prašo nelaikyti jų "atsivertusiais žydais", nes jie esą tikri žydai ir tokiais pasiliks. Skirtumas tik toks, kad jie esą tik i Kristų įtikėję žydai.

— Vandens išvalymą Amerikoje norima įvykdyti iki 1985. Tam reikalui kongresas paskyrė 24 bil. dol., sunaudotinų per 9 metus. Daugiausiai paramos gaus miestai, kurie savo skystus ir kitokius nešvarumus sumeta tiesiai į vandens telkinius.

Lėktuvai Pekinui. — Boeing lėktuvų gamybos bendrovė užpardavė Kinijai dešimt 707 tipo sprausminių lėktuvų už 125 mil. dol. Derybos buvo ilgos, bet užbaigta linksma abiem pusėm. Kinija davė rankpinigį 6 mil. dol. Pirmasis lėktuvas bus nuskraidintas Kinijon sekančią vasarą, likusieji — 1974 pavasarį.

CHICAGOS FOTO ARCHYVE GAUSĖJA NUOTRAUKOS IR FILMAI

Apie tai pasakoja archyvo organizatorius kun. A. Kezys, S.J.; pasakoja taip pat apie savo kelią fotografijos bei filmo mene

Kultūros židinio apatinėje salėje spalio 5 kvietiniam svečiam buvo rodomas dokumentinis filmas "I septintąjį dešimtmetį" — aštuntasis ateitininkų kongresas ir priekongresinė stovykla Dainavoje. Kongresas buvo 1970, filmo premjera buvo 1972 kovo mėn. Chicagoje.

Tai gamyba kun. Algimanto Kezio, S.J., kuris kelyje į filmą yra padaręs du ankstesnius žingsnius. Pirmas žingsnis buvo grožinė fotografija, antras — dokumentinė fotografija. Dabariniame trečiame žingsnyje, filme, nėra atsisakęs nuo anų pirmų žingsnių. Abudu juos yra įjungęs ir į filmą.

Tokį įspūdį gavai, stebėdamas "I septintąjį dešimtmetį". Nors nebuvo kongrese, čia galėjai pamatyti daugelį veidų ir veiksmų, kurie dominavo aname kongrese; galėjai pajauti kongreso nuotaikas. Tai dokumentinis elementas. Bet čia jau tei tuos dokumentinius vaizdus apgalvotai montuojant, redaguojant taip, kad būtų gyva, vaizdu, dinamiška. Tam ypačiai pavartojamos kontrasto priemonės, arba kartais vaizde sujungiami dviejų plotnių įvykiai. Tai jau grožinis, formalinis elementas. Filmo gamintojas negalėjo pabėgti nuo savęs, kurį jis yra išsakęs šiais metais išleistoje fotografijų knygoje "Form and Content" — tokiais žodžiais: "Mano kelias — lyg kokio keliauninko, kurį žavi saulėlydžiai, šešėliai, atspindžiai, kartais ir veidai".

Filmo rodymas buvo paskata išsikalbėti su kun. A. Keziu apie jo kelią į fotografiją ir filmą; išsikalbėti, kaip jis pakliuvo į šio meno stichiją, kurią jis giliai ištraukia.

NUO KO PRADĖTA?

Fotografiją pradėjau nuo stovyklos, kurias Tėvai Jėzuitai rengdavo berniukam. Tai buvo 1956-7 metais. Tada buvau dar kolegijoje, seminarijoje, ir mes, jaunieji klierikai, turėdavom stovyklai padėti. Galvojau, kaip stovyklą pagyventi. Apie tai sykį kalbėjau su draugu, kuris užsiiminėjo fotografija. Jis pasiūlė: aš tau duosiu įrankius, pramok ir galėsi vaikų to pamokyti. Man ta mintis patiko, nors tada apie fotografavimą nieko nežinau. Paėmiau aparatą ir kitą vasarą ėmiau vaikus mokyti, bet prieš tai turėjau pats pramokti. Pramokau ir pamėgau. Pradėjau daryti nuotraukas. "Laiškai Lietuviams" pradėjo jas spausdinti. Ir juo tolyn, juo gilyn įsivėliau.

Bet tai buvo grožinė nuotrauka, kuri niekam nenaudinga, o tik tiek, kad tarnauja grožiui. Grožinei nuotraukai nesvarbu, ar joje vaizduojami miestai ar gamtą. Pakanka, jei vaizdas turi griežtą formą arba rėmą. Turintis to nuotraukoj antraeilis.

Tai buvo mano pirmieji žingsniai. Bet paskiau, būnant Jaunimo centre ar paskutiniuose kolegijos metais būnant Europoje ir susitikus su lietuviais daugiau, man kilo mintis, kad neužtenka fotografuoti tik įvairius užkampius ar turistines atrakcijas. Pradėjau lankyti lietuvių vienetų ir susidomėjau dokumentine nuotrauka.

Kai susidarė nemažas tos dokumentinės nuotraukos kiekis, norai augo — kilo mintis steigti vadinamą foto archyvą. Tai buvo, berods, apie 1965 metus. Archyve dabar kraujam ne tik negatyvus, bet ir garsines juostas, filmus, knygas. Pradėjau krauti savo kambary. Dabar naujame Jaunimo centro name mum paskyrė mažą patalpėlę, kurioje tą visą foto medžiagą, kuri turi ką bendro su asmenim ar vietom, prašnekančiais lietu-

viškumu, dedame chronologine tvarka. Tikime, tai bus ateičiai naudinga.

FOTO LEIDINIAI

Atsakydamas į šį klausimą, galėčiau sakyti, kad mano fotografijų pirmas leidinys tikrai atsirado tada, kai buvo mano fotografijų paroda Loyolos universitete Chicagoje. Ja susidomėjo universiteto foto leidyklos direktorius ir pasiūlė tą visą parodą išleisti knyga. Ten buvo tik grožinės nuotraukos ("photographs"). Tai buvo 1965. Ta pati leidykla išleido ir bandymą iliustruoti "The Hound of Heaven" — Francis Thompsono poemą (foto knyga pavadinta "I Fled Him, down the Nights

and Down the Days"). Tai poema, kurioje autorius aprašo savo skausmingus ieškojimus — nuo narkotikų iki religijos.

Tada kaip tik buvo atvažiavusi mano pusseserė, išbuvusi Vorkutos lageriuose 10 metų. Aš išsižiūrėjau į jos veidą, kuris buvo tokis išvargintas ir tokis skausmingas, kad aš ėmiau jį fotografuoti ir iš tų nuotraukų padariau fotografinę iliustraciją tai poemai.

Šiais metais Morkūnas išleido lietuviškai ir angliškai atskirą rinkinį "Form and Content" — "Form and Content". Tiesa, dar prieš tai Tėvai Jėzuitai buvo išleido du rinkinius ("Šventoji auka" ir "Portofolio 1966").

A. Kezio nuotrauka — Durs su užuolaidomis. Iš jo fotografijos knygos "Form and Content". Knyga išleista šiais metais Chicagoje.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

SKYRYBOS GAUSĖJA

Lietuvių šeimos ateitis šių dienų Lietuvoj kelia rimtą rūpestį. Tai liudijo Vilniaus "Juventus" klube vykusios diskusijos, kuriose, be studentų, dalyvavo prof. K. Daukša, doc. N. Solovjovas, rašytojas M. Sluckis ir aukšč. teismo narys P. Skaisgiris.

Pastarasis pateikė įsidėmėtinius statistinius duomenis apie skyrybas bei jų priežastis okupuotoj Lietuvoj. Kaip paskelbta "Komj. Tiesoj", išuokų skaičius didėja. Jei 1954 išsiskyrė 1400 šeimų, tai 1969 metais šis skaičius jau siekė 6700. Pasirodo, dažniausia skyrybų priežastis — vyrų girtavimas (25 proc. skyrybų), antroji — neištikimumas (24 proc.). Nors čia pirmąją vyrų, bet, pagal Skaisgiris, lietuvių (ar nelietuvių) moterų jau baigia pasivyti vyrų... Likusieji skiriasi dėl kitų priežasčių, kaip nevaisingumo, charakterių nesutapimo, amžiaus skirtumo ir t.t.

Pagal statistiką Lietuvoj skiriamasi mažiau, kaip kitose dviejose Baltijos respublikose. Lietuvoje tūkstančiui šeimų tenka 1,9 išuokos, Estijoje — 3,2, gi

Latvijoje net 4,4. Tačiau, pokalbį aprašiusi A. Matekūnaitė svarsto, kad nors Lietuvoj kai kurios tradicijos stipresnės, negu kaimynuose, betgi atrodo, kad skyrybų skaičius didės ir Lietuvoj. Didėsias todėl, kad esą patirta stiprūs seniau nebuvusių reiškinų smūgiai. Pagal Matekūnaitę, tie reiškiniai esą tokie: daugybė žmonių iš kaimo keliai į miestą, vystosi ekonomika, žmonės daug keliauja, skyrybų atvejais ima gyvėti moteris, ji darosi savarankiškesnė.

Diskusijose nurodyta, kad vaikai auklėjami blogai, šeimoms ir meilės santykiuose, kaip pabrėžta, "pas mus bene mažiausia kultūros... savo grubumu, takto stoka juos nuvertina". Diskusijom pasibaigus, į klausimą, kokia šeimos ateitis Lietuvoje, nebuvo atsakyta. (Elta)

ESTRADINĖ MUZIKA

Estradinė (lengvoji) muzika esanti šiuo metu populiariausia Lietuvoje — teigia "Komj. Tiesa", paskelbusi itin mėgiamo kompozitoriaus Mikalojaus Noviko straipsnį. Jo kūrinius dai-

KAS ŠIUOMETU DAROMA?

Vieną knygą jau turiu paruošęs — apie Šv. Kazimiero kapines Chicagoje. Tai paminklai — nuo seniausių iki naujausių. Knygoje bus ir rašiniai. L. Šimutis yra parašęs kapinių istorinę apžvalgą. Kitas rašinys apžvelgs paminklų meninį pobūdį. Sugalvojom taip pat išleisti dokumentinį leidinį apie Pensylvanijos lietuvių. Su V. Butėnu ir E. Bradūnaitė pernai lankėm ten kai kurias vietas. Rinkom medžiagą. Šia vasarą dar teks važiuoti papildyti. Bet tai kol kas tik medžiagos rinkimo stadija.

Buvau susirišęs su jaunimo kongresu. Organizavau foto parodą. Ji susilaukė teigiamų atsiliepimų. Kongreso komitetas pažadėjo pinigų tos parodos leidimui. Tai grynai grožinės fotografijos. Ne mano vieno — daugelio ir kitų.

NUO FOTOGRAFIJOS PRIE FILMO

Dėl filmo — fotografija ir filmas du skirtingi dalykai, nes (nukelta į 8 psl.)

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS apvalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Apjarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausios). Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. R. Northport, N.Y. 11781. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvių advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuvas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Telxela, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Modernias kopyčias šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ sluntnių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant sluntnius ir užsakant kitas dovanas Lietuva. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų automobilių, baldų ir t. Namų pardavimas, apmardos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-08 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Eto, duodami polidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie namo kainas.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dažna ir Albertas Radžūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom i namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikit ir įsitikinsite!

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE. Complete Auto Inspection, Minor Repairs & Adjustments. While you Wait. All Parts. All Work. Mario's Auto Inspection Service, Mayville, N.J. (609) 465-5607. "If You Really want Your Car to go, See Mario".

Lietuviškam rajone —

LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454-9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

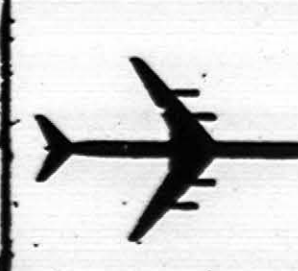

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino
Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS**

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

**LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI** įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:

INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)

GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiuma. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Muziejus be lietuvių

Rugsėjo 26 prie Laisvės statulos New York'e atidarytas imigracijos muziejus. Įskilęse dalyvavo Amerikos prezidentas R. Nixonas su žmona, vidaus reikalų sekretorius Rogers C.B. Morton, Prancūzijos konsulas, New York'o valstybės gubernatorius Rockefeller, New Jersey gubernatorius William Cahill ir įvairių tautų atstovai.

Muziejui vieta buvo parinkta — Laisvės statulos papėdė. Laisvės statula buvo visų imigrantų simbolis ir siekimas — laisvės, geresnio gyvenimo. O tą visą davė šis didelis kraštas.

Muziejus pastatytas prie Laisvės statulos papėdės, ją pratęsiant ir įrengiant reikiamas patalpas. Kertinis akmuo buvo padėtas 1962 spalio 28.

Dabar muziejumi rūpinasi speciali organizacija — The American Museum of Immigration, Inc., ji veikia drauge su National Park Service. Jos uždavinys ir lieka — pavaizduoti imigraciją, kaip tie žmonės atvykę reikėsi, kūrėsi.

Muziejuje nėra lietuviško skyriaus, niekur nėra prisiminti lietuviai. Kai buvo organizuojamas muziejus, gal organizatoriai ir kreipėsi į lietuvių atstovus. Dabar sunku tai prisiminti. Kai nėra lietuviško skyriaus, tai ir lietuvių atstovų čia buvo tik keletas, atvykę savo iniciatyva. Pirmoji prisistatė Helen Kulber, kuri specialiai seka tokius įvykius, turi ir literatūros ir moka situacijoje veikti. Buvo ir fotografė A. Binkins, Kęstutis Miklas — Batuno pirmininkas ir Birutė Radzivanienė.

Kas dabar turi imtis iniciatyvos, kad šiame muziejuje būtų atžymėti lietuviai? Pirmoji pareiga tai būtų LB centro valdybai, pasikvietus į talką New York'o LB apygardą, sudarius net specialų komitetą. Reikalingas ir skubus ir nuderis, atidėlioti negalima. Dabar — po Simo Kudirkos įvykių, po įvykių Lietuvoje, kai lietuvių vardas yra plačiai išgarsintas, nebus sunku veikti, prieiti ir į muziejų įeiti. O ten turi būti atžymėti lietuviai! (p.j.)

Muziejus pastatytas sumanyta 1954. Iniciatyvos ėmėsi Pierre S. Du Pont. Buvo sudarytas komitetas, kuris lankėsi net pas prezidentą Eisenhowerį. Prezidentas entuziastingai pritarė muziejaus statybai. Muziejaus statybą rėmė privačios draugijos, organizacijos, o tokių buvo per 70.

Seattle mieste, Wash., rugsėjo 3-9 buvo JAV moterų kongregacijų ir vienuolių vyresniųjų suvažiavimas. Dalyvavo ir Putnamo (Marijos Nekalto Prasidėjimo) lietuvių seselių vyriausia vadovė seselė Margarita Bareikaite. Po suvažiavimo ji aplankė vakarines lietuvių kolonijas — San Francisco, Los Angeles, Santa Monica ir kitas.

Per Darbininko korespondentą seselę Margaritą sutiko pasidalinti savo įspūdžiais su mūsų skaitytojais.

— Kas tame suvažiavime dalyvavo ir koks buvo jo tikslas?

— Suvažiavimą sudarė JAV moterų vienuolių ir kongregacijų vyresniosios. Jų buvo daugiau kaip šeši šimtai. Iš Romos buvo atvykęs vienuolių kongregacijos prefekto pavaduotojas arkiv. A. Mayer ir taip pat toje kongregacijoje dirbanti vienuolė sesuo T. Kelly. Dalyvavo ir Šv. Sosto delegatas arkiv. L. Raimondi, daugiau kaip dešimt vyskupų iš Vakarų vyskupijų ir nemažas skaičius kunigų.

VIENUOLIŲ SUVAŽIAVIMUI
PRIMINTA APIE PERSEKIOJIMUS
LIETUVOJPasikalbėjimas su sesele Margarita Bareikaite,
nauja Putnamo seselių vadove

Suvažiavimas išėjo su šūkiu: Moterys Bažnyčioje! Vienuolė yra moteris, kuri, ypatingu būdu skirdama savo gyvenimą Dievo garbei, pasišvenčia dirbti Bažnyčioje, įvairiose jos darbo srityse ir įvairiais būdais. Tad ir buvo bandoma žvelgti į įvairias moters vienuolės gyvenimo ir darbo apraiškas, kuriose ji pati turi dvasiškai bręsti ir tapti naudinga kitiems Kristaus Mistinio Kūno nariams.

— Kokius įspūdžius paršėvėte?

— Daugiausia labai teigiamus. Tokios rūšies suvažiavimai praplečia dalyvių akiratį. Iškeliama įvairios — patirtis ir naujos — problemos. Ieškomi ir

siūlomi sprendimai, konkretūs planai, nutiesiamos ateities gairės. Sakyčiau, kad daugiausia tai pavyko atlikti. Neabejoju, kad, jei ne visos, tai daugumas suvažiavimo dalyvių grįžo prie savo pareigų atsigavimusios ir atsinaujinusios.

— Ar tuo norite pasakyti, kad buvo ir neigiamų dalykų?

— Tik Dievas daro viską tobulai. Žmonių darbuose visada ir visur yra teigiamų ir neigiamų dalykų.

Perkrauta suvažiavimo programa buvo vienas iš trūkumų. Pritrūkdavo laiko ne tik artimesniam asmeniniam pasidarymui, bet ir kai kurių klausimų gilesniam pristatymui ir platesniam išdiskutavimui. Paskaitininkės kartais nueidavo į "ganyklas". Pvz. viena išsimačiusi išėjo daugiau moterų teisių ginti (women's lib), negu vienuoliškų klausimų gvildinti. Tačiau ji klausytojų buvo pataisyta, o jos pateiktos idėjos atmetos.

Nežiūrint mažų nukrypimų, vistiek malonu priminti, kad vienuolės neišėjo "kovoti" dėl Vietnamo karo, kaip tai yra padarę kiti panašūs vyrų suvažiavimai.

— Ar Jūs buvote vienintelė lietuvaitė tame suvažiavime?

— Ne. Buvom keturios lietuvaitės. Dalyvavo taip pat kazimieriečių, pranciškiečių ir Nukryžiuotojo seserų vadovės. Šių keturių kongregacijų atstovės sudarė Lietuvų Seserų Institutą, kuris panašiuose suvažiavimuose veikia kaip vienetą, atstovaudamas visom lietuvių vienuolėm JAV.

— Ar buvo progos prisiminti persekiojamus už geležinės uždangos?

— Suvažiavimo programoje tokio punkto nebuvo. Nežinodamos, ar iš viso suvažiavimas ruoš kokia nors rezoliucija, nuvažiuojant tam nepasiruošusios. Komunistų persekiojimą prisiminti progą davė vieno žydų rabino laiškas. Jame buvo prašoma, kad suvažiavimas priimtų rezoliuciją, pasmerkiančią žydų persekiojimą už geležinės uždangos.

Pasiūlymas buvo priimtas svarstyti. Matydama, kad kalbama tik apie žydus, visai neprisimenant kitų, o klausimas jau artėja prie galutinio balsavimo, paprasčiau balso. Pasačiau, kad iš principo pritariu rezoliucijai, pasmerkiančiai komunistinius persekiojimus. Bet nepritariu, kad ji ribotųsi vien tik žydais. Savo nusistatymą rėmiau tuo, kad pirmiausia žydai patys yra daugiausia prisidėję prie komunizmo išugdy-mo. Antra, jie palyginti daug mažiau yra persekiojami negu krikščionys, ypatingai Pabaltijo kraštuose. O jei šiuo metu žydų persekiojimas yra plačiau žinomas pasauly, tai jau finansavimo klausimas, kurio pagalba galima sėkmingai palenkti susižinojimo (komunikacijos) priemonės savo naudai. Iš tikrųjų gi yra milijonai žmonių — vyskupų, kunigų, seselių ir pasauliečių, kenčiančių daug žiauresnius persekiojimus. Bet dėl finansinės atamos stokos jų kančios yra labai maža kam žinomos. Todėl ši rezoliucija turėtų būti priimta tik tokiu atveju, jei ir kiti komunistų persekiojamieji bus į ją įjungti.

Dalyvės plovimu pritarė mano pasiūlymui, o prezidentas pavedė suredaguoti naują rezoliucijos tekstą. Tuoj į pagalbą atėjo vengrų, čekų ir kitų pavergtų tautų atstovės. Naujas tekstas buvo paruoštas ir priimtas.

— Kokie įspūdžiai iš Pacifiko pakrantės išsidėsčiusių lietuvių kolonijų?

— Labai gražūs ir neįžymingi. Turėjau progos aplankyti San Francisco, Los Angeles, Santa Monica ir kitas lietuvių kolonijas. Visur buvau vaišingai priimta. Visur radau daug gražaus jaunimo, kuris yra ne tik lietuvių kolonijų praeisimo šaltinis, bet taip pat ir dirva pasauliui ir kunigų ir vienuolės.

San Francisco mieste susitikau, rodos, su visais lietuvių pastoracijų dirbančiais kunigais. P. Zaborskienė, Kunigų ir Dikinių šeimos mane globojo ir parodė daug nuodidumo.

(nukelta į 6 psl.)

Prie Laisvės statulos rugsėjo 26 atidarytas Imigracijos muziejus. Jis matomas paminklo papėdėje. Priekyje lietuvės — Birutė Radzivanienė ir Helen Kulber. Nuotr. A. Binkins

LIETUVA KAUNO

IVYKIŲ
METAIS

DR. VYTAUTAS VARDYS, Oklahomos u-to politinių mokslų profesorius ir to universiteto Muencheno sovietinių studijų centro direktorius

Su autoriaus sutikimu iš "Laisvės" žurnalo, 1972 m. Nr. 55 (92).

Apibrėžiant politinį okupuotos Lietuvos profilį Kauno įvykių metais, nemanau, kad skaitytojui reikia priminti, jog Lietuvos gyvenimo rėmas ir ją liečiantys sprendimai yra nusakomi ir padaromi Maskvoje. Tai tačiau reikia išskirti, norint suprasti, jog Lietuvos gyvenimui nusakyti būtina žinoti bendroji Maskvos politinė linija, apspėsta valdančiosios komunistinės partijos Kremliuje. Čia pateikiama analizė todėl pradama Sovietų Sąjungos vidaus politikos apibūdinimu. Pats politinis profilis, žinoma, gali būti daugiau ar mažiau detalus ir pasilikti tik profiliu. Jam pamatyti buvo pasirinkta tik pora bruožų: partijos vystymasis, ekonomijos kaita ir tautiško klausimas. Tie bruožai yra labai svarbūs. Tad nors čia Lietuvos gyvenimas tėra apžvelgiamas enciklopediškai, svarbiųjų bruožų išry-

kinimas, tikiuosi, leis pakankamai ryškiai pamatyti patį profilį.

Bendroji politinė kryptis

Brežnevui ir jo kolegoms perėmus vadovybę 1964, keitėsi sovietų vidaus politika. Tas keitimas negalėjo nepaliesiti Lietuvos. Pagrindinė Brežnevo, Kosyginio ir Podgornio politikos linkmė buvo sudrausminti įvairius visuomenės sluoksnius, pav., rašytojus ir kitus menininkus, ir atgal sucentralizuoti svarbias gyvenimo sritis, ypač ekonominę, o taip pat administracinę, kad tuo būdu būtų užtikrintas partijos pirmumas ir jos absoliuti valdžia besikeičiančio visuomenės. Brežnevas ir kolegų todėl gana efektingai pradėjo stabdyti Chruščiovo laikais gerokai įsibangavusią liberalizaciją rašytojų ir iš vis intelektualų tarpe. Buvo suorganizuotas garsumas. Danieliaus ir Siniauskio

teismas; teisman patraukti jaunasis Litvinovas ir kiti, viešai protestavę prieš Čekoslovakijos okupaciją 1968. Sekančiais metais Solženicynas net išmestas iš rašytojų sąjungos. Ekonominėje srityje darydama reformas, Brežnevo kolektyvinė vadovybė panaikino respublikines ir apygardines (regijonines) ūkio tarybas, kurias davė atskirų pajamų ir šio kio tokios diskrecijos tas pajamas sunaudoti vietiniams reikalingams. Ekonominio gyvenimo valdymas vėl buvo perkeltas į centrą — į Maskvos ministeriją. Administracinėje srity naujieji vadai centralizavo Maskvon kai kurias iki šiol tik respublikų atliekamas funkcijas, iš jų, svarbiausia, pradinio ir vidurinio švietimo administravimą ir teisingumo ministerijų kontrolę.

Si liberalizmo stabdymo ir centralizacijos politika Lietuvoje ir iš vis nerusiškose respublikose buvo įvesta ne vienu metu ir ne vienu būdu. Jeigu pačioje Rusijoje rašytojai ir kiti intelektualai imta žaboti nieko nelaukiant — Chruščiovas buvo jau tai pradėjęs — Lietuvoje situacija nepasikeitė per keletą metų. Mat, čia Kremliaus valdovai susidūrė su kitu svarbiu veiksmu, būtent, tautybe ir tautišku. Atrodė, kad nerusai komunistų vadai iš nerusiškų respublikų 1964 m. spalio mėnesį parėmė Brežnevą ir kitus samokslininkus, kurie nuvertė Chruščiovą. Pastarasis buvo visiems įsipykęs ne tik savo vadinamom reformom partijos ir valdžios gyvenime, bet taip pat savo asimiliacinės rusinimo politikos

tiesioginiu brukimu nerusiškoms respublikoms. Valymų jau buvo įvykę Latvijoje ir Centrinėje Azijoje. Atrodė, kad 1964 eilė būtų atėjusi ir Lietuvai. Chruščiovo nuvertimu Brežnevas įsigijo draugų ne tik Rusijoje, bet ir nerusiškose respublikose. Rusinimo akcentai buvo laikinai sumažinti, o iš pradžių jie net gerokai sunyko. Dingo kalbos apie tautų susiliejimą, apie respublikų sienų nereikšmingumą, apie tų respublikų gyventojų sudėties sutarptautinimą. 1964-65 net rusų tautos ir rusų kalbos pirmumas nebuvo pabrėžiamas. Laikui bėgant, t. y., Brežnevo asmeninei įtakai didėjant, kai kurie chruščioviniai tautybių politikos bruožai grįžo į oficialias kalbas ir deklaracijas: pirma, rusų kalbos kaip vienijančio tarpininko svarbumas, paskui ir rusų tautos pirmumas (1967 ir 1971 CK ir partijos kongreso deklaracijos). Brežnevas tačiau Ukrainoje 1967 pažadėjo, kad asimiliacijos dirbtinai nebus ir kad politikoje stengsis derinti centrinius ir respublikų interesus. 1971 įvykusiame XXIV Partijos kongrese tačiau vėl naujas žingsnis buvo padarytas asimiliacinės politikos kryptimi.

Šitokis sovietų sąlygomis vidurio kelio nusistatymas tautiniu klausimu, tik Chruščiovo pašalinus iš partijos vadų, Brežnevui žadėjo nerusiškų respublikų komunistų paramą, kuri jam buvo reikalinga maskvinėje konkurencijoje dėl valdžios. Tautinėms respublikoms tai reiškė tam tikrą

mažesnę baimę kalbėti apie tautinius reikalus, galimybes išvystyti lingvistines ir kultūrinės studijas bei veikimą. Lietuvoje tuo metu buvo išleista naujų ir gerų žurnalių, reabilituoti Vaižgantas, Valančius ir kiti mūsų kultūros klasikai, išleista eilė puikių grožinės ir literatūrinės kūrybos veikalų. Estijoje pradėta leisti 8-tome enciklopediją, kurioje galima rasti ne tik nebologai nušviestą modernųjį meną, bet ir Beriją, Brigitą Bardeau (su nuotrauka) ir t. t. ir t. t.

Atleisdamas tautinių respublikų kultūrinį spaudimą, Brežnevas laimėjo paramą liberalizacijai pačioje Rusijoje sustabdyti. Tačiau ten aptvarkęs padėtį, Brežnevas atsigrėžė jau ir į nerusiškas respublikas ir nuo šesiasdešimtyjų dekadų galo pradėjo stabdyti įsibangavimą ir Lietuvoje. Policinėmis priemonėmis tas stabdymas nesireiškė iki 1970, kada paslaptingomis aplinkybėmis žuvo kalbininkas Jonas Kazlauskas. Po 1972 sausio 30 dekreto, kuriuo partijos centrinis komitetas Maskvoje pareikalavo ideologinio švarumo literatūroje, ir Lietuvoje pajustos naujos kontrolės, privedusios "Nemuno" žurnalo redaktorių rašytojų Antaną Drilingą prie savikritikos, gi žinomą kritiką Vytautą Kubilį prie viešo savo klaidų prisipažinimo, gerokai panašiai, nors ir ne su tomis pačiomis pasekmėmis, kaip Stalino laikais.

(bus daugiau)

Apie dail. Broniaus Murino meną

New Yorko lietuviai turėjo progos arčiau ir plačiau pamatyti dail. Broniaus Murino meną. Jis čia, LMK Federacijos New Yorko klubo pakviestas, viešėjo ir rugsėjo 23-24 Kultūros Židinyje buvo surengęs savo kūrinių parodą. Buvo išstatyta per 40 darbų. Pardavė 12 (o gal 13), dar keletą padovanojo. Taigi beveik pusę paveikslų paliko New Yorke.

- o -

Ir kas charakteringa šiam Broniaus Murino menui?

Dailininką parodoje iš pirmo žvilgsnio pagaujama. Tuoj krinta į akis jo koloritas, ką jis vaizduoja ir kaip vaizduoja.

Bendras jo koloritas — melsvas — melsvai žalias. Spalvos gilios, sodrios, jos liejasi kaip kokia banga, plaukia kaip rūkas, tirpdomos visus kontūrus. Mėgsta prieš dominuojančias melsvas — šaltas spalvas įvesti kelis nedidelius degančius raudonus taškus. Ir šie raudoni taškai žėri su didele jėga. Mėgsta dar tamsiai rudas, sidabrines melsvas, pilkas spalvas. Pasi-taiko ir tokių paveikslų, kur dominuoja geltonos ir šiltos spalvos.

Nors daiktų kontūrai dažnai išsityti, bet vistiek lengvai at-seki, kas paveikslė pavaizduota. Didinę dalį sudaro gamtos į-vairūs kampeliai — kopos, gė-lės, upelis, takelis parke, natu-rmortai, vandens atspindžiai. Mėgsta jis ir miestus tapyti. Čia apibendrinama, suvedama tik į pagrindinius bruožus, linijas į-

NUOTYKIS SU ROZINU

Lietuvoje yra dailininkas — grafikas Samuelis Rozinas. Jis yra žydų kilmės ir savo grafi-ko darbuose mėgsta vaizduoti žydų gyvenimo papročius. Lietuvoje išleistas jo grafikos darbų aplankas. Šis aplankas buvo atvežtas ir į New Yorką ir iš-statytas Keturių Kontinentų knygyne (kur sutelktos sovieti-nės knygos). Grafika spalvota, savo žydiškumu primena Chagallio kūrinius, nes vaiz-duojami panašūs žydų tipai. Bet ne tai svarbu.

New Yorke Washingtono aikštėje rengiama didžiulė pa-roda. Visi kūriniai išstatomi gat-vėse. Apkabinėjamos tvoros, sienos. Viso tokių kūrinių yra kokie 3-4 tūkstančiai, o gal net daugiau. Kol tokią parodą per-eini, turi ir sustoti ir kavos iš-gerti. Paroda rengiama ir pava-sarį ir rudenį.

Šių metų pavasario parodoj buvo toks kuriozas. Buvo išsta-tyti bent keli dail. Rozino dar-bai, kaip žydelis šoka, pasi-męs smuiku ir k. Tai buvo ko-pijos. Nukopijuota tiksliai, pasi-rašyta jau kito žmogaus, Rozi-no tautiečio, bet paties Rozino niekur nebuvo paminėta.

— New Yorke prasidėjo ru-dens dailės sezonas. Kas savaitę čia atidaroma apie 50 nau-jų parodų galerijose. Pridėkime dar didžiulius muziejus, kurie taip pat prie savo turimų eks-pozicijų rengia įvairias apžval-gines, sukaštines parodas. Tikrai New Yorkas yra Ameri-ko meno centras.

Laisvė — dail. Inos Leškienės paveikslas. Jos kūrinių paroda buvo Los Angeles, Calif., per Lietuvių dieną.

brėžiamos labai minkštai. Tai svajonių miestai, miestai įra-šyti į vandenį, kur viskas tirpsta.

Paveiksle dominuoja dinami-nis ritmas. Kitur jis labiau pa-brėžiamas, kitur mažiau. Bet vi-sos spalvos taip sustatytos, kad paveikslas būtų pilnas jėgos ir dvasinio pakilimo. Viskas kyla kaip kokia jūros banga, bet ne-virsta į didelę audrą. Gamta te-bėra jam ta, kuri judėdama ati-daro savo turtus ir savo meilę žmogui. Ir pats dailininkas tą gamtą myli, myli nutapytas gė-lės, palinkusius į vandenį me-džius, sidabrinius takelius. Ir gaila jam tų nutolstančių rudens simfonijų, žiedų. Iš čia ir dvel-kia jo lengva melancholija.

- o -

Dailininkas yra žinomas ak-varelistas, puikiai apvaldęs ak-varelės techniką. Spalvas lieja jautriai ir rūpestingai. Paskuti-

Gėlės, — dail. Br. Murino akvarelė. Paimta iš parodos katalogo.

INOS NENORTIENĖS DARBŲ PARODA RENGIAMA NEW YORKE

Kam yra tekę keliauti per Cape Cod, tas galėjo rasti ir Inos dirbtuvę, kur gaminami į-vairiausi emalio papuošalai, lėkštės. Prie jų ir kitų rankdar-bių ir pati simpatinga šeimi-ninkė Ina Nenortienė.

Ten ji gyvena vasaromis su savo vaikais. Žiemą ji dirba Dorchesteryje, ir jos namai yra lyg koks dailiųjų amatų ir įvai-riausių dirbinių muziejus. Ne tik emaliuotas varis, bet ir bati-kos darbų ir keramikos čia su-rasi. Rasi ir kitokia technika atliktų puikių papuošalų, rank-darbių, audinių.

Į New Yorką ji atvyksta pirmą kartą, nors čia savo paviljonas yra turėjusi bendrinės dailės ir pritaikomojo meno parodose Manhattane. Ji yra dalyvavusi eilėje panašaus pobūdžio pa-rodų. Jos pačios vienos parodos buvo surengtos eilėje vietovių, ir Chicagoje. Ji yra aukšto ly-gio savo rūšies specialistė — dailiojo, arba pritaikomojo me-no atstovė, kurių mūsų tarpe taip maža.

- o -

Ina Nenortienė — Šimėnaitė, gimnaziją baigusi Vokietijoje, atvyko į Ameriką ir įsikūrė Bos-

tone. Baigė Tufts universiteto School of Occupational The-rapy ir yra registruota terapeutė.

Bet šiais mokslais praktiškai dabar nesinaudoja. Mokykloje susipažino su įvairiomis pritaikomojo meno sritimis. Tie menai ir pagavo jos visą dė-mesį. Jau per dešimtį metų kaip ji savo laiką atidavė emaliui ir variui.

Keramiką ir mozaiką stu-dijavo Bostono Dailiojo Meno muziejuje pas David Hollman, emalį pas Doris Hall ir Kal-man Kubiną. Ir šiuo metu ji lanko mokyklą ir studijuoja me-talo apdirbimą.

Priklauso American Crafts-men's Council, Massachusetts Association of Craftsmen.

Kas tai yra emalis? Tai viena iš senesniųjų deginimo techni-kų. Parenkamas varis, vario plokštelė. Jai duodama vienokia ar kitokia forma, išpiauama, apvaloma, parengiama degini-mui. Paskui ant vario dedami specialūs emalio dažai, kurie prie didelės temperatūros iš-tirpsta ir suverda, tarp savęs susimaišo, labai tvirtai prisiraki-na prie medžiagos ir duoda stiklinį paviršių. Toks daiktas gali stovėti šimtmečiais, nesibi-jo nei drėgmės, nei didelių temperatūros pasikeitimų.

Su dideliu pagėmimu Ina daro lėkštes, kur emalis turi pla-čius laukus tekėti, keistis, suda-ryti įvairius raštus. Technika sunki, nes iš anksto negali nu-matyti, kaip tirpdami dažai išsi-skleis. Iš tų išsiskleidimų gau-nasi fantastiški raštai, gėlės ir net ritmingi ornamentai.

Mėgsta ji dirbti ir mažus pa-puošalus, visokias sagas. Darbas

— Dail. Inos Leškienės dai-lės darbų paroda įvyko Los Angeles, Calif., LB rengtos Lie-tuvių dienos proga spalio 1. Buvo išstatyti 25 aliejaus dar-bai. Dailininkė, jos kūrybą ir pa-čią parodą atidaromoj kalboj apibūdino rašytoja Alė Rūta.

yra švarus, kaip ir tikro tos rū-šies specialisto.

Daro ji ir vazas, net ir deko-ratyvius modernius laikrodžius, plokštes sienom papuošti, de-koratyvius paveikslus.

- o -

Ką ji atsineš į New Yorką, galės pamatyti atsilankę į pa-rodą. New Yorko lietuviams tai bus puiki proga susipažinti su visa eile pritaikomojo meno eks-po-natų ir juos išgityti. Parodą ren-gia N. Y. vyr. skaučių židiny-s Vilija. (p.j.)

Ina Nenortienė savo dirbtuvė. Jos emaliuoto vario darbų paroda rengiama spalio 28-29 Kultūros Židinyje New Yorke.

Dail. Broniaus Murino parodoje Kultūros Židinyje. Iš k. į d. pirmoje eilėje — M. Žukauskienė, Tėv. L. Andriekus, O.F.M., M. Galdikienė, Br. Murinas, R. Ingelevičienė, Č. Janušas; stovi — P. Jurkus, K. Žoromskis, J. Rūtenis. Nuotr. L. Vytuvio

IŠ DAILĖS GYVENIMO

— Dail. Povilas Puzinas mirė prieš penkerius metus — 1967 spalio 22. Taip pat šiemet rug-piūčio 3 jam būtų suėję 65 me-tai ir 40 metų kaip baigė Lat-vijos Meno Akademiją (1932). Jis bus plačiau paminėtas Dar-bininke.

— N. Y. Lietuvių dailininkų Sąjunga lapkričio 25 ir gruodžio 3 rengia dailės parodą Kultū-ras Židinyje. Paroda skiriama Sąjungos 20 metų sukakčiai at-žymėti. Šiaip Sąjunga per tą laiką labai mažai veikė. Pir-mame dešimtmetyje surengė dvi parodas ir paskui visai nuti-lo. Veikla atgaivinta tik praėjus-iais metais, kai Sąjunga pradė-jo vadovauti dail. Albinas Els-kus.

— IV dailės paroda, rengiama N.Y. Liet. Bendruomenės apy-gardos, bus vasario mėnesį. Ji atidaroma vasario 17, šešta-dienį, ir uždaroma vasario 25, sekmadienį. Paroda rengiama ryšium su Lietuvos nepriklausomybės švente.

— Nijolės Vedegytės-Palu-binskienės grafikos kūrinių pa-roda buvo surengta (atidary-mas įvyko rugsėjo 16) Čiurlio-nio galerijoje Chicagoje. Anksčiau ji labiau puoselėjo tapybą, pa-rdose dalyvaudavo su tapybos kūrinių, paskutiniaisiais metais atsidėjo grafikai ir šioje šakojė dirba bent keliose technikose.

— Dail. Vytautas Ignas Con-necticut valstybėje, netoli Putna-gia N. Y. vyr. skaučių židiny-s Vilija. (p.j.)

— Dail. Telesforas Valius savo kūrinius yra atkreipęs meno ir mokslo akademijos "Tomasso Campanello" Romoj dėmesį. Prieš dvejus metus akademija pakvietė jį būti gar-bės nariu, o šiais metais apdo-vanojo aukso medaliu už grafi-kos ir spalvotus kūrinius. Šiuo metu dail. T. Valius dėsto To-ronte kanadiečių gimnazijoje ir laisvu laiku atsideda kūrybai.

— Dail. Adomo Galdiko kū-rinių paroda buvo surengta Washingtone ryšium su ten vy-kusiu inžinierių ir architektų suvažiavimu. Buvo išstatyta 33 paveikslai, parduota 11.

— Dail. Juozas Bagdonas yra Balfo centro reikalų vedėjas. Jis vyksta į Balfo seimą, kuris bus spalio 28 Detroite.

— Dail. Jonas Subačius, baž-nyčių dekoratorius, gyvenęs Richmond Hill, N.Y., jau kuris laikas serga ir gydošį namie. Jis Apreiškimo parapijos bažny-čiai nutapė Aušros Vartų Mari-jos paveikslą, kuris buvo pa-šventintas spalio 9.

— Dail. Mindaugas Nasvytis, dėstąs meną Cleveland State universitete, Case Western Re-serve universitete gavo filosofijos mokslo daktaro laipsnį meno istorijos srityje. Jo disertacijos tema buvo Čiurlionio kūrybos santykis su jo laikotarpiu.

— Rudens sezonas New Yor-ko lietuvių dailės gyvenime ne-tikėtai pasikeitė. Buvo užpla-nuota visa eilė parodų, bet jų dauguma persikėlė į kitus atei-nančius metus. Taip šį rudenį tebus tik Inos Nenortienės ema-lijo paroda ir Liet. Dailininkų Sąjungos paroda.

Į kitus metus nukelta Marijos Žukauskienės tapybos paroda, Vytauto Maželio fotografijos pa-roda, kur bus sutelkta jo port-retai. Dail. M. Dobužinskio pa-roda nukelta net į gegužės mė-nesį.

Sausio mėnesį savo parodą dar rengia Elena Kepalaitė skulptorė ir dailininkė, tuo at-žymėdama savo kūrybos 20 me-tų sukaktį.

Vasario mėnesį bus ketvirtoji didžioji dailės paroda. Gi balan-džio mėnesį iš Chicago atvyksta dail. Jonas Kelečius su savo tapybos darbais.

Bus ir pritaikomosios dailės paroda. Gruodžio 9-10 bus Sofi-jos Kačinskienės mezzinių pa-roda. Rengia birutietės.

Kadaise buvo suorganizuota rankdarbių paroda. Reikėtų to-kios ir šiemet. Paroda paskatin-tų įvairių rūšių mėgėjus pasi-reikšti ir pasitempti. Yra la-bai puikių pritaikomojo meno meisterių, kurie padaro dėžu-čių, lempų, albumų.

— LB Vaidžanto klubas, susi-darius sąlygom, išleido dail. Juozo Bagdono monografiją. Dabar planuojama ir studijuo-jama galimybės išleisti daugiau panašių monografių. Vieną iš pirmųjų reikėtų išleisti dail. P. Puzino monografiją. Jis čia gy-veno ir čia mirė, tai New Yor-ko lietuviškai visuomenei ir tenka ši pareiga ir garbė pasirū-pinti jo palikimu.

Išpūdžiai iš Lietuvos Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavimo

Dalyvaujant svečiu Lietuvos Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavime Washington, susitelkę pluoštelis išpūdžių, kurie gal bus įdomūs ir Darbininko skaitytojams. Čia nėra užsimota pavaizduoti visą suvažiavimo eigą, apėmusią beveik 3 dienas, o tikrai žvilgtelėti į kai kurias stebėtojų artimesnes programos dalis.

Pamaldos

Pamaldos buvo didžiojoje Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovėje, kurią Amerikos katalikai jau baigia įrengti Dievo Motinos garbei. Ten ir lietuviai turi labai dailią koplytėlę, skirtą Marijai Šiluviškei, išdabintą žymyųjų mūsų dailininkų. Koplytėlė, įrengta visų Amerikos lietuvių aukomis, rodo, turėtų būti mum prieinama, ypač iškilmingesniais atvejais. Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavimas, be abejonės, buvo toks iškilmingas atvejis, tačiau teko nustepti, kad Šiluvos koplytėlėje neleidžiama aukoti mišių. Kodėl toks bažnytinės administracijos potvarkis, niekas negalėjo išaiškinti.

Suvažiavimo pamaldos, mišios ir pamokslas, vyko požeminėje bažnyčios dalyje. Ji labai erdvi, beveik, kaip ir pati viršutinė bažnyčia. Pamaldos buvo ankstyvą rytą — 9 val. Tokiu laiku sunku tikėtis malšininkų, ypač kai šeštadienio naktį ruošiamos vaivšės su menine programa bei šokiais. Šiame suvažiavime buvo maloni staigmena, kad panašiose aplinkybėse visgi susirinko atstovų visuomenė. Prisidėjus svečiams bei vietos lietuviams, susitelkė keli šimtai žmonių, kurie nuosirdžiai meldėsi ir giedojo. Pasirodė, kad suvažiavimo rengėjai iš Marijot viešbučio dalyvių atvežė autobusais. Tai pavyzdys ir kitų suvažiavimų bei kongresų rengėjų, kurių pamaldos kartais išeina labai varganas. Apskritai šiame suvažiavime skirtingai tinka dmesio religijai: jis atidarytas ir uždarytas maldom.

Tik norisi grįžti dar prie Šiluvos koplytėlės, kurioje mum neleidžiama aukoti mišių. Jeigu, jai renkant aukas, tai būtų žinoję mūsų žmonės, kažin ar būtų suaukoję tiek tūkstančių dol. Tas dalykas turi būti naujai peržvelgtas. Visų pirma į bažnyčios administraciją turėtų kreiptis tie, kurie jai rinko aukas. Jeigu tai negelbėtų, turėtų įsikviesti Kunigų Vienybę ir pagaliau visi Amerikos lietuviai katalikai. Koplyčia gi yra tam, kad joje būtų aukojamos mišios. Čia negalima teisintis, jog tai trukdys kitiem. Pati bažnyčia arba bazilika yra viena iš didžiausių pasaulyje, ir tylos mišios beveik uždaramo jos kampelyje nebūtų net pastebėtos. Kol nebus leidžiama aukoti mišių, vargu galima sa-

kyti, kad Šiluvos koplytėlė pilnai įprasmino mūsų lūkesčius.

Dail. A. Galdiko paroda ir koncertinė dalis

Pasigėrėtina mintis buvo šiame suvažiavime suruošti iškilias lietuvių dailininko Adomo Galdiko darbų parodą. Ji suteikė suvažiavimui ne tik įvairumo, bet ir polėkingumo. Dailė ir architektūra turi eiti ranka rankon, tai matėme šiame suvažiavime.

Parodoje išstatyta 30 Galdiko tapybos darbų. Juos matė suvažiavimo dalyviai, svečiai ir Washingtono apylinkės mūsų tautiečiai. Rūpintasi, kad visi pamatyti. Rengėjai net vėl vakarą, po koncertinės programos, ragino svečius užteiti į parodą, kol prasidės šokiai. Parodos organizavimas buvo pavestas Antanui Vaičiulaičiui, kuris savo uždavinį labai rūpestingai atliko. Parduota 11 paveikslų.

Po vakariinės koncertinės programą išpildė iš Kalifornijos atvykusi solistė Birutė Dapšienė, pianu palydint D. Campienė. Jos sopraninis balsas ypač jaudinančiai suskambėjo arijoje iš operos Tosca "Gyvenau menui" ir taip pat duete su savo vyru solistu Dapšiu arijoje iš operos Don Giovanni. Daina įnešė į suvažiavimą naujos šilumos.

Profesija ir lietuviybė

Stebint suvažiavimą, krito į akis dalyvių profesinis solidarumas. Visur buvo žymu, jog didžiuojamasi savo profesija ir laikoma garbe priklausyti Inžinierių bei Architektų Sąjungai. Į suvažiavimą atstovai atvyko iš tolimiausių vietų, kaip Kalifornijos ir Kanados. Sąjunga turi savo skyrius, kurie veikia, ir suvažiavime pateikta veiklos pranešimai. Paskaitos bei diskusijos taip pat lietė savo profesiją. Nepastebėta jokių skandancijų problemų.

Suvažiavimo metu vykusiojo parodoje pavaizduota, ką lietuviai inžinieriai bei architektai yra pasiekę savo srityje. Vėliau geriausi parodos eksponatai buvo premijuoti. Premijuotas taip pat jų laikraščio "Technikos Žodis" geriausias straipsnis. Profesinio solidarumo atžvilgiu, koks reiškėsi suvažiavime, mūsų inžinieriai bei architektai gali būti paskatinami kai kuriomis kitomis organizacijoms.

Tačiau malonu pažymėti, jog tai nėra uždaras profesinis solidarumas. Suvažiavime parodyta daug kilniaširdiškumo ir lietuviškim kultūriniam reikalui. Mūsų diplomatiniai atstovai, Lietuvių Bendruomenės vadovai ir kitų kultūrinių organizacijų svečiai pakviesti į garbės prezidentūją, išklausyta jų sveikinimų bei nuomonių, aplankyta Lietuvos atstovybė Washington, į programą įjungta specialiai paskaita "Lietuvės architektas išsivijoje" ir t.t. Kal-

PLJS žiniaraščio redakcija. Iš k. Rita Kėkštaitė ir Loreta Plienaitė — technikiniam darbui, Mirga Šerepkaitė ir Ina Stravinskytė — korespondentės ir vyr. redaktorė Emilija Pakštaitė. Nuotraukoje trūksta Aušrinės Karaitytės, kuri rūpinasi paruošimu spaustuvei. Žiniaraštis leidžiamas Chicagoj PLJS ryšių centro žinioj. Nuotr. V. Noreikos

II-JO PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO FINANSŲ KOMISIJOS VAJAVS DAVINIAI

Jungtinėse Amerikos Valstijose finansinis vajus buvo prarastas Lietuvių Bendruomenės apygardų ir apylinkių rėmuose.

Byvo nustatytos kvotos apygardoms, kurios savo nuožiūra jas skirstė apylinkėm. Čia pateikiame tų pastangų davinius.

LB Apygarda	Nustatyta Kvota \$	Surinktos Aukos \$	Kvotos %
Ohio Apygarda	6,300.-	8,537.-	136
Bostono Apygarda	5,400.-	4,880.-	90
Vakaru Apygarda	5,400.-	4,512.-	83
Pietryčių Apygarda	8,100.-	6,127.-	76
Vid. Vakaru Apygarda	34,200.-	25,604.-	75
New Jersey Apygarda	4,500.-	2,785.-	62
Connecticut Apygarda	6,300.-	3,246.-	51
New Yorko Apygarda	12,600.-	4,674.-	37
Kitos Vietovės:	---	6,651.-	---
Detroit	5,000.-	3,863.-	77
Rochester	2,200.-	1,691.-	77
Florida	---	1,064.-	---
	90,000.-	67,016.-	74
Jaunimo Metų Atidarymo Vakariene Chicagoje 1971-X-15		33,127.-	
Viso surinkta auks		\$ 100,143.-	

bėta tik lietuviškai, nors jauniesnieji Sąjungos nariai jau baigė čia mokslus.

Žvelgiant į visa tai, susidarė įspūdis, jog mūsų inžinieriai bei architektai yra didelę pajėgą profesiniu ir kultūriniu atžvilgiu. Jų aukštą gal visų labiausiai kėlė architektūros bei inžinerijos paroda ir inž. V. Šliūpo paskaita "Lietuvės inžinierius tarptautinėje tarmyboje". Parodoje matėme, kokius milžiniškus užsakymus statybose vykdė mūsų inžinieriai bei architektai. Paskaitoje girdėjome, kokias aukštas vietas jie užima ir kokias keliones po pasaulį tarmybos reikalais atlieka, atstovaudami įvairiom kompanijom. Jeigu lietuvių gydytojų

laisvajame pasaulyje yra apie 650 (Medicina, 1972 nr. 3), tai inžinierių ir architektų turėtų būti dar daugiau. Linkėtina, kad jų dėmesys lietuviybei nemažėtų, bet kiltų. Tada galėtume drąsiau žiūrėti į savo ateitį su daugeliu dvasinių ir finansinių negalių.

T. Leonardas Andriejus

JAUNIMO KONGRESO STATISTIKA IR SKAIČIAI

Antrasis jaunimo kongresas vyko birželio 30 — liepos 16. Jis sutraukė tūkstančius lietuvių iš Šiaurės Amerikos ir kelis šimtus iš Australijos, Europos ir Pietų Amerikos.

Atidaryme dalyvavo

Jaunimo kongreso atidarymas įvyko Chicagoje birželio 30 — liepos 4. Atidarymame posėdyje dalyvavo per 900 lietuvių. Į susipažinimo šokius atsilankė per 1100 jaunimo. Šeštadienį įvykusiame kongreso vakare susirinko apie 2500. Sekmadienį Grant Parke įvykusiose maldos demonstracijose už kėčiandčius Lietuvoje dalyvavo apie 500 kongreso dalyvių.

Sekmadienio ir pirmadienio vakaruose, teatriniuose spektakliuose dalyvavo apie 1500 žmonių. Antradienį įvykusioje sporto dienoje atsilankė per 2000 žiūrovų.

Kongreso atidarymo metu parūpinta 230 nakvynių atstovams, kurie atvyko iš tolimesnių S. Amerikos vietovių ir iš kitur.

Kongrese užsiregistravo per 2000 jaunimo ir keli šimtai svečių.

Studijų dienos

Jaunimo kongreso studijų dienos įvyko Kent valstybinėje universitete liepos 4-8. Jose dalyvavo 225 atstovai iš keturių kontinentų: iš Argentinos — 18, Australijos — 20, Brazilijos — 17, D. Britanijos — 7, Belgijos — 1, Kanados — 35, Kolumbijos 6, JAV — 80, Urugvajaus — 6, Venecuelos — 5, Vokietijos — 18.

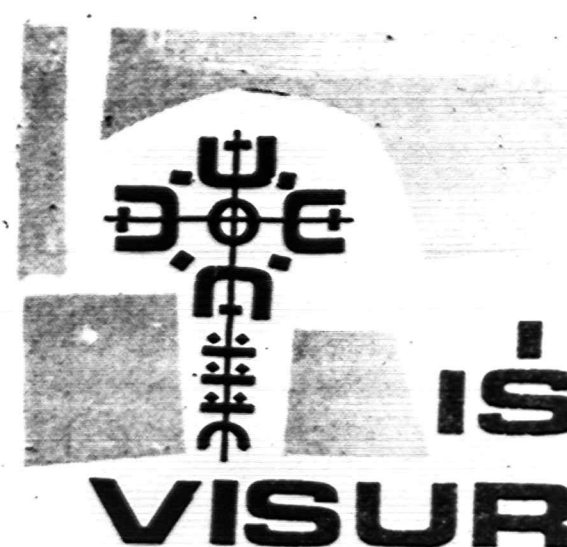
Stovykla

Pasaulio lietuvių jaunimo stovykla buvo liepos 8-15 Romuvoje, Kanadoje. Stovyklavo per 400 jaunimo. Dalyvavo daug jaunimo, kuris iš kitų kraštų buvo atvykęs į šokių šventę.

Uždarymas

Jaunimo kongreso uždarymas įvyko Toronte, Kanadoje, liepos 15 — 16. Šeštadienio vakarą į šokius atsilankė per 1000 kongreso dalyvių. Sekmadienį uždarymo posėdyje buvo per 800, kongreso baigminėse vaišėse dalyvavo per 900.

Sovietuose 1969 mėsos vienai galvai (tikriau: vienam pilvui) teko 46 kg., Amerikoje 103 kg.

— Brigados generolas Vincas Žilys mirė spalio 9 Kaune. Veliomis buvo gimęs 1898 Survilaiškio valsčiu, Kėdainių apskr. Buvo Lietuvos kariuomenės savanoris, baigė Lietuvos karo mokyklos pirmą laidą. Dalyvavo savanoriu kovose dėl Lietuvos laisvės. Baigė karo akademiją Belgijoje, 1934 paskirtas artilerijos inspektoriumi. 1941 per pirmąją bolševikų okupaciją buvo išvežtas į Vorkutą, kur išbuvo 14 metų. Po antrojo pasaulinio karo grįžo į Lietuvą.

— Inž. Ksaveras Kaunas, dirbęs kelių ir tiltų statybos darbu Chicago Transit Authority įstaigoj, spalio 10 popietėj tragiškai žuvo darbo metu. Matuodamas ir tikrindamas pavojingą greitą geležinkelio paskūmą Evanstone, Ill., buvo traukinio suvažinėtas. Veliomis buvo gimęs 1915 Šakių apskr. 1941 baigė Kauno universitetą, gaudamas statybos inžinieriaus diplomą. 1949 atvyko į JAV ir dirbo kaip inžinierius.

— Amerikos Lietuvių Taryba kreipiasi į visus, prašydama aukų — padėti naujiem pagėgėliam iš už geležinės uždangos, t. y. Butkų šeimai, įsikurti. Stengiamasi sudaryti sąlygas, kad jie galėtų savo profesijas pritaikyti prie JAV reikalavimų. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčių ir siunčiamos Amerikos Lietuvių Tarybos vardu adresu: 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

— Inž. V. Volertą, JAV LB centro valdybos pirmininką, yra pasiekęs JAV senatoriaus James L. Buckley (N.Y.) asistento laiškas, kuriame pranešama, kad senatorius nori informuoti New Yorko valstijos lietuvių apie savo pareiškimus senatė pavergtos Lietuvos reikalui. JAV LB centro valdyba yra prašoma pateikti sąrašą lietuvių, norinčių informaciją apie sen. Buckley padarytus pranešimus. Su LB New Yorko apygardos bei Rochesterio ir Buffalo LB apylinkių valdybų talka toks sąrašas yra sudaromas.

— Vytauto Alanto, rašytojo, dramaturgo ir žurnalisto, pagerbimą spalio 22 Detroit, Lietuvių Namuose, rengia Lietuvių Žurnalistų Sąjungos skyrius. Akademiją rengia V. Alanto 70 m. amžiaus proga. Kalbės dr. Kazys Karvelis. Jubilato knygą "Amžinasis Lietuvis" pristatys Alf. Nakas. Kazys Gričius skaitys iš Alanto kūrybos. Jaunimas, paruoštas akt. Karolio Balio, suvaids ištraukas iš visų trijų komedijos veiksmų "Šiapus uždangos". Vaidins: Saulius Jankauskas, Rasa Žemaitytė, Ramunė Rūkstytė, Saulius Petrušis, Laura Petrulytė, Karolis Balys, Pranešėja — Rusnė Baltrušaitytė.

— Vasario 16 gimnazijoj Vokietijoj naujais mokslo metais mokosi 78 mokiniai. Naujų mokinių šiemet įstojo 16, tarp jų 8 iš JAV, 1 iš Kolumbijos. Iš JAV šiuo metu gimnazijoj mokosi viso 12 mokinių.

— Skaitytojų talka. Ištrauką iš N. Y. Times (spalio 6) apie sovietinio laivo su 7 lietuviais bei ukrainiečiais pagėgimą rugpiučio 14 į Graikijos Piraeus uostą atsiuntė A. K. ir K. J. Iškrauką iš N. Y. Times (spalio 6) (apie Kolumbijos slavisto C. A. Mannigo mirtį atsiuntė K. J. Mannigas rašė daugiausia apie ukrainiečių literatūrą, bet buvo apdovanotas ir Lietuvos žymeniu. Iškrauką iš Chicago Tribune (spalio 5) apie adv. Butkaus pasikalbėjimą su spauda atsiuntė D.T.

Solistas Stasys Baras ir solistė Dana Stankaitytė po koncerto Philadelphiaj. Koncertą ruošė A. L. Tautinės Sąjungos skyrius. Nuotr. K. Cikoto

LIETUVOS PAŠTO ŽENKLŲ PARODA CHICAGOJ

Rugsėjo 30 — spalio 1 Chicagoje įvyko Filatelistų D-jos 15-toji paroda prie Balzeko įsteigto Lietuvių Kultūros Muziejaus. Chicagiečiai, ką rengia, surengia prašmatniai. Jie, kaip tos skruzdės ar bitės, pasiskirstę daug padaro, nors filatelistų armija nedidelė.

Surišta su 50 metų sukaktim

Ši 15-toji paroda buvo surišta su 50 metų sukaktim, kai Lietuvą pripažino de jure pasukutinės didžiosios valstybės. Surišta ir su savos naujos valiutos įvedimu, cento su litu, atsipalaiduojant popierinių markių ir rublių, kurie dūrė kiekvienam akis, nors lietuviai mėgino juos vadinti skatkais ir aukštiniais.

Parodą atidarė Lietuvos generalinė konsulė J. Daužvardienė. Pasigėsta buvo velionies, jos vyro dr. P. Daužvardžio, kuris per eilę metų atidarydavo visas praeities parodas. Dalyvavo atidaryme ir kalbą pasakė dail. prof. A. Varnas, daugelio Lietuvos pašto ženklų piešėjas, jau senukas 94 metų, bet dar vis tvirtas. Dalyvavo ir žymūs mecenatas, antros lietuvių kartos atžala, Stanley Balzekas Jr., jo vardo muziejaus įkūrėjas.

Noriu supažindinti skaitytojus su pašto ženklų rinkimo sritimi, kuri yra garsi kaip laisvalaikio užsiėmimas (hobby), praturtiną žmogaus žinias apie tos šalies istoriją ir geografiją. Štai parodoje vyravo tokie rimi ir įdomūs eksponatai, kurie praturtino parodą ir sukėlė didelio susidomėjimo.

De jure ženklai

Pirmoji grupė buvo išstatyti de jure laidos ženklai su atvaizdais visų žymiųjų to meto Lietuvos žmonių, kurie prisidėjo prie valstybės atkūrimo, t. p. tos laidos bandomieji ženklai ir variantai. Po to perspausdinti senų skatinių ir aukštinų ženklai į centus ir litus ir naujos valiutos ženklai, kai kurie net pilnai lapais.

Po to ejo kitos grupės, pvz. atvirlaiškiai ir vokai iš belaisvių stovyklų etnografinė Lietuvoj I ir II pasaulinio karo metais. Išvietintų-tremtinių laiškai ir pašto ženklai D.P. stovyklose.

Keturi jaunieji

Keturi jaunieji dalyvavo savo grupėje: Milda Vaitkevičiūtė ir Viktoras Radvilas su savo eksponatais. Ypatingai gražiai išsiskyrė Arūnas Vabalaitis su Lietuvos paštų ryškiomis antspaudom ant ženklų, vokių ir atvirlaiškių, nuo A iki Z. Petro Kisieliaus rinkinys Klaipėdos krašto pašto ženklų buvo pajavirintas gražiom spalvotom Nidos kopų ir Kuršių marių fotografijom.

Ženkla su autografais

Prie teminių (topicals) grupės būtinai reikia paminėti Vyto Lukoševičiaus rinkinį: pasaulio valstybių vadai-valdytojai, praeities ir dabarties, ir jų autografai ant savos valstybės pašto ženklų. Čia buvo A. Smetonos ir Ernesto Galvanausko parašai. Po to Argentinos Perono, Vietnamo Thieu, Anglijos atsakiusio sosto, neseniai mirusio Windsoro kunigaikščio, t. p. Egipto Nasserio, Jugoslavijos Tito, JAV Johnsono ir Nixono parašai ir t. t. Koks rinkinys! Viskas gražiai sutvarkyta. Kiek darbo įdėta, kol gauta ir surinkta tiek parašų. Iš viso šioj parodoj, bet tai dar nevisas rinkinys.

Numizmatika

Buvo ir numizmatikos — pinigų grupė. K. Vabalaitis (tėvas) išstatė pilną rinkinį Nepriklausomos Lietuvos banknotų nuo 1922 metų ir Lietuvos-Lenkijos popierinius pinigus (1794 m.).

Amerikos paštas parodoje

Parodoje veikė Amerikos paštas, kuris turėjo pagaminę specialų antspaudą "Lithpex Station", su kuriuo antspaudavo visą siunčiamą korespondenciją, ypatingai šiai parodai pritaikytus gražius vokus de jure 50 metų sukaktį paminėti. Kitos tautinės filatelistų grupės taip pat rengia parodas, bet jos Amerikos pašto patarnavimo negauna.

Kas nustebino

New Yorko atstovus?

I šią parodą be vietinių ir apylinkės pašto ženklų rinkėjų atvyko dar iš Los Angeles, Philadelphiajos ir Rochesterio po

vieną, o iš New Yorko buvo net keturi.

New Yorko žmonės labiausiai stebino du dalykai šioje parodoje.

Vienuolių suvažiavimui priminta...

(atkelta iš 3 psl.)

Los Angeles buvau apsisojęs pas seselės išpūdingoj Šv. Kazimiero parapiją. Ypatingą nuosirdumą man parodė tos parapijos nenuilstas vadovas prel. J. Kučingis ir kiti parapijos kunigai. Apsilankiusi šeštadieninė mokyklą, turėjau malonią staigmeną — sutikau savo buvusį mokytoją V. Pažiūrą, kuris dabar vadovauja šiai mokyklai. Daug nuosirdumo ir lietuviško vaishingumo patyriau iš J. E. Matulaičių, E. I. Vilkų ir kitų šeimų.

Pagrindinis mano lankymosi tikslas buvo noras susitikti su jaunimu.

— Seneniai pradėjote vadovauti veikliausiai lietuvių moterų kongregacijai JAV. Kokie yra kongregacijos svarbiausi dabartinės darbai ir ateities planai?

— Nedrįsčiau savintis "veikliausios" kongregacijos vardo. Tikiu, kad ir kitos lietuvių moterų kongregacijos Amerikoje, kaip ir mes, dirba, kiek tik jėgos ir sąlygos leidžia. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserim gal daugiau tiktų "lietuviškiausios" kongregacijos vardas. Mūsų kongregacija yra sudaryta tik iš lietuvių. Norėtume, kad ji tokia liktų ir ateity. Pas mus ir gyvenime, ir darbuose, ir maldose yra vartojama tik lietuvių kalba. Kitos kongregacijos, priimdamos kitatautes kandidates, pamažu buvo priverstos pereiti į anglų kalbą.

Tęsiame anksčiau pradėtus darbus. Villa Maria namuose globojame vyresnio amžiaus žmones, kurie nori ramioj, sveikoj, lietuviškoj ir katalikiškoj aplinkoj praleisti savo gyvenimo poilsio laikotarpį. Į Vyskupo Matulaičio namus priimami ir tokie, kuriems jau reikia nuolatinės priežiūros ir pagalbos.

Šalia kitų neperiodinių leidinių, redaguojame laikraštėlį vaikam — Eglutę, spausdiname jėzuitų leidžiamus Laiškus Lietuviams. Taip pat spausdiname mūsų kapelionų, kun. V. Zakaro ir prel. dr. V. Balčiūno,

Pirmas. Prie užkandžių stalo Automatas be sustojimo rodė dabartinės Lietuvos vaizdus nuolat virė elektrinis kavos virduklis ir buvo išdėstyti pyragaičiai, bandelės su lašinėliais. Užkandžiautojai atsisėdavo ir būdavo pagauti vieno nepaprastai keisto reginio.

Seselė Margarita Bareikaite iš Putnamo lankosi Kalifornijoje.

paruošiamus sekmadienį-šventadienį mišiolėlius. Jais yra aprūpinamos visos veiklios lietuvių parapijos ne tik JAV ir Kanadoj, bet taip pat Europoj ir Pietų Amerikoje. Tokiu būdu ir mes turime progos prisidėti prie lietuvių liturginio atsinaujinimo.

Vienas iš didesnių dabarties projektų yra Neringos stovyklų gerinimas ir gražinimas. Atrodo, kad mūsų pastangos yra įvertintos ir mūsų rėmėjai, ir stovyklautojai. Iš rėmėjų pirmiausia norėčiau paminėti kun. V. Puidoką, kurio auka įgalino pastatyti paviljoną, o F. Giedriui atminti buvo įruošta sporto aikštė. Šie du projektai bene ir buvo daugiausia naudojami visose stovyklų programose. O stovyklų šią vasarą turėjom keturias, per kurias perėjo daugiau negu trys šimtai lietuviško jaunimo.

Visiem šiem darbams tęsti reikia energijos, pasiaukojimo ir rankų. Todėl pagrindinis mūsų ateities rūpestis yra papildymas mūsų gretų naujais pašaukimais. Mūsų kongregacija dirba Bažnyčiai ir lietuvių tautai. Neabejoju, kad yra lietuvių, kurias šie idealai žavi ir traukia. O mum reikia ir slaugių, ir mokytojų, ir visuomenininkių, ir kitokių. Priimam visokio amžiaus ir išsilavinimo kandidates.

Baigdama norėčiau pareikšti nuosirdžią padėką visiem mūsų kongregacijos rėmėjams. Ateity taip pat lauksime ne tik materialinės paramos, bet ir maldų, kad gerasis Dievas laimintų Jūsų ir mūsų pastangas naujais pašaukimais.

(pg)

Churchillis turėjo 66 metus, kai tapo ministru pirmininku; kai antrą kartą pasitraukė iš valdžios, turėjo 81 metus. Eisenhoweris tapo prezidentu, turėdamas 63 metus; kai buvo perrinktas, turėjo 66 metus. De Gaulle išgelbėjo Prancūziją iš chaoso ir buvo išrinktas prezidentu, kai turėjo 68 metus, pasitraukė, būdamas 78 metų. Adenaueris tapo kancleriu 73 metų ir pasitraukė 87 metų.

skaidrėse. Visos nuotraukos — skaidrės padarytos puikiai. Šias nuotraukas padarė Edvardas Mankus, antros kartos Amerikos lietuvis, Chicago Tribune fotografas. Jis lankėsi Lietuvoje, jam buvo ten leista pamatyti Kauną, Vilnių, Trakus, Druskininkus. Ir jis nufotografavo, kiekvieną kartą bijodamas, ar kas jo nesulaikys, ar neatims filmo.

Antas. Kaip buvo minėta, paroda vyko prie Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejaus didžiulės automobilių parduotuvės

pataipose (showroom). Šių patalpų savininkas, taip pat antros kartos lietuvis, Stanley Balzekas, Jr., visus savo "žirgus" išvedė iš "stainės", kad filatelistų draugija galėtų sutalpinti 180 rėmų, kurių kiekvienam tilpo po 6 lapus gražiai išdėstyti eksponatų.

Ar jūs patikėsite, kad 34 automobiliai — Chrysleriai ir Plymouthai buvo išgabenti, surastai jiems vieta padėti. Parodai pasiūlyta, jie buvo atgal sustatyti trim eilėm apie 120 pėdų ilgio salėje. km

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play — Stereo — Hi-Fi — Lithuanian Records

Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	Stereo	5.00
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	Stereo	5.00
Vivat Academia, Neo-Lituanų 24 dainų-sokių (2 pl.)	Stereo	8.50
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00	
Aldona Stempuzis, su Stuttgarto simfonija	Stereo	6.00
Ainių dainos, Stuttgarto simf. muzika D. Lapinsko	Stereo	6.00
Lietuvių pasakos, Baranaukos, Stempuzis, Lapinskas	Stereo	6.00
Daina, Br. Budriūno oktetas (45 EP.) mažo formato	2.00	
Dainos ir arijos, Sol. E. Kardelienės	6.00	
Zirginėliai, B. Pukelevičiūtės vaikams pasakos	5.00	
Antrieji zirginėliai, vaikams pasakos	5.00	
G. Vasiliausienės, 11 lengvos muzikos dainos-sokiai	5.00	
D. Dolskio, 10 įdainuotų sokių-dainų rinkinys	5.00	
Antas literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai	5.00	
Palangos Juzė, vaidina profesionali aktorai	5.00	
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota	5.00	
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir sokių muzika	Stereo	5.00
Dainuojų Jums, Aurelia sokių muzika Nr. 2	Stereo	5.00
Signatė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00	
Dainų ir arijų recitalis, sol. J. Vaznelio	5.00	
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	Stereo \$7.00	6.00
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgrotą 12 liet. patriotinių maršų	6.00	
Mes padainuosim, Ciurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	6.50	
O ramunėlės, pasakys, Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos sokių	6.00	
Svajonių kūrybė, B. Tamošiūnienės, 12 muzikos sokių	6.00	
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-sokių	2.00	
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Norėika	6.00	
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00	
Ar pamenai, V. Stankus, 10 sokių muzika solo	Stereo \$6.00	5.00
Rozės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 sokių muzika solo	5.00	
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos sokių	Stereo \$6.00	5.00
Carbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės	Stereo \$6.00	5.00
Tėvynės aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų	St. \$6.00	5.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtas moderni muzika	Stereo	5.00
Varpas, Toronto choro liet. dainos ir operos (Stereo)	6.00	
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	4.00	
Operų arijos, J. Liustikaitės 12 kūrinių	6.00	
New Yorko Liet. Vyrų choro 16 liet. dainų	Stereo \$2.00	2.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	2.00	
Lietuvių tautiniai sokiai, J. Stuko leid. 14 sokių	4.00	
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos ir giesmės	3.00	
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 sokių-dainų rinkinys	5.00	
Grįšim, grįšim, Moterų oktet 15 dainų	Stereo	5.00
Dainos ir arijos, V. Daunoro	5.00	
Linksmieji broliai, juokų ir sokių rinkinys	5.00	
Dainų rinkinys su Lietuvos Himnu VI	5.00	
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Ritos ans., 16 d. Stereo	3.00	
Dainuojame su Rūta, Ritos ansamb. 17 l. dainų	Stereo	5.00
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Ritos ans. 14 l. d. Stereo	5.00	
Dvi Mamytės ir dvi Dukrės, Kvartetas iš 14 dainų	Stereo	5.00
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 dukrės, 15 liet. dainų	Stereo	5.00
Lietuvių tautiniai sokiai, Stuttgarto simfonija	5.00	
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė	Stereo	5.00
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	Stereo	5.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid.	Stereo \$5.00	2.00
Zibuklės, L. Stuko moterų seksteto 14 liet. dainos	Stereo	5.00
Pupų dėdės ir kitų muzika, dainos 27	5.00	
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų	Stereo	5.00
A. Dvariono sokių muzikos rinkinys Nr. 25	5.00	
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų	5.00	
Mano Lietuvos prisiminimai, sol. L. Juodytės	5.00	
Muzikos rinkinys 28 (Karo mokykla ir kit.)	5.00	
Skamba ir aidi daina, Vilniaus choro įdainuota	5.00	
Dainos, A. Dičiūnės-Trečiukienės	5.00	
Motule mano, T. Serapinėienės dainos	5.00	
Lietuviški sokiai, akord. K. Daubaras, 18 sokių	Stereo	5.00
Mes žengiam su daina, New Yorko vyrų oktet 17 d. Stereo	5.00	
Vakaruškinės dainuoja, S. Barkus, giesmės, dainos	5.00	
Dainos ir arijos, K. Petrausko	7.00	
Ciurlionis, albumas iš 2 pl. 28 dainos	10.00	
Tra-lia-lia, 18 skautišku dainų	Stereo	5.00
Julės Rajauskaitės piano recitalis Music of Fr. Liszt	Stereo	6.00
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo	5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo	5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės su himnu	Stereo	5.00
A. Šabanaukos, po 12 dainų-sokių 10, 11, 18 ir 26 albumas po	5.00	
Lietuvos kopyčios iškilnės Romoj, Stereo	5.00	
Lietuvos Atsiminimų radijo jubiliejus	Stereo	5.00
Lionės Juodytės dainų-operų recitalis	5.00	
Is Rūtų Salelės, A. Stephens singers	5.00	
Dainos, A. Dičiūnės-Trečiukienės, recitalis	5.00	
Kai krinta lapai, A. Trečiukienės, dainos-arijos	5.00	
Dainos ir arijos, J. Armonienės	5.00	
Ar žinai tą šalį, Romos Mastienės	5.00	
Skambėkite dainos, J. Krištolaitytės	5.00	
Lietuvių kompozitorių dainų recitalis, S. Klimaitės	5.00	
Kur gimta padangė, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00	
Tyklus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos dainų	5.00	
Jūreivių keliai, 16 lengvų muzikos dainų	Stereo	5.00
Gimtinės dangus, 12 lengvos muzikos kūrinių	5.00	
Svajonių muzika, 12 muzikos-sokių dainos	Stereo	5.50
Tėviskės vėjas, 13 muzikos-sokių dainos	Stereo	6.00
Ar tu menai, 13 muzikos-sokių dainos	Stereo	6.00
Sek pasaką vaikam, L. Rastenytės ir D. Lapinsko	Stereo	6.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50 c.; į Kanadą \$1.00)

Jurgio Spurgio nuotyčiai

KAI PRIE STALO ATSIRANDA NEKVIESTOJI

PO CHICAGOS DANGUM

Konsulas dr. Petras Daužvardis bus prisimintas spalio 29 mirties metinių proga. 10 val. ryto Šv. Kryžiaus bažnyčioje vysk. V. Brizgys aukos mišias, o kun. P. Činikas, MIC, pasakys pamokslą. Giedos Dainavos ansamblis ir sol. J. Vaznelis. Šv. Kazimiero kapinėse bus pašventintas dr. Daužvardžio paminklas. 4 val. — akademija Jaunimo centre. Kalbės gen. kons. iš New Yorko A. Simutis. Meninėj daly — sol. D. Stanikaitytė ir Alice Stephens vadovaujamos "Aidutės". Dar numatomos deklamacijos, smuiko solo ir kt. Minėjimą rengia Chicago Amerikos Lietuvių Taryba.

Rašytojo ir žurnalisto V. Alanto 70 metų sukakties minėjimas spalio 1 buvo turiningas. Jaunimo centro salė buvo pilna. Žurn. Bronys Raila skaitė įdomią paskaitą. Vyt. Alanto "Būhalterijos klaidų" Chicago aktorai suvaidino labai gražiai. Buvo juoko iki ašarų. Vaidino V. Janulevičiūtė, D. Juknevičiūtė, Andrius ir Leonas Barauskai, J. Valentinas, Viliutienė. Režisavo Alg. Dikinis. Garbės konsule J. Daužvardienė įteikė jauniui žurnalistam dovaną, skirtą Lietuvių žurnalistų S-gos centro valdybos. Vyt. Alantas savo žody pasidžiaugė jo pagerbimu ir kūrinių vertinimu. Buvo paroduojama jo nauja knyga "Amžinasis lietuvis"; autorius prie kavutės ją pasirašinėjo.

Juozas Petrauskas, Vytauto Didžiojo šaulių kuopos menovadovas, namie buvo užpultas plėšikų, apipleštas ir sužeistas. Nuvežtas į Central Community ligoninę, sveiksta.

Alfas Brinka, žinomas aktorius, buvo sužeistas, kai jį, važiuojantį dviračiu, užkabino pravažiuojanti mašina. Gydomi Šv. Kryžiaus ligoninėje.

I. Vytauto D. šaulių kuopą įstojo šie nauji nariai: Ona Pankienė, Albina Baublienė, Viktorija Orientinė. Kuopos turto vedėju paskirtas J. Skeivys. Moterų vadovė — V. Petronienė. Apdovanoti žymniais Konst. Petrauskas, Al. Kvečas ir J. Valceris. Kuopoj yra 54 uniformuoti kariai. Susirinkimas įvykis lapkričio 12 Vyčių salė. Kuopai vadovauja ilgametis pirmininkas Ispanaitis. Korespondentu yra J. Kaunas.

Muz. K. Steponavičius, Pirmyn choro vadovas, susirgo ir gydomi Šv. Kryžiaus ligoninėje. Tačiau "Čigonų barono" repeticijos normaliai vyksta Hollywood salė. Moteris moko muz. Sabonis, vyrus — muz. Giedraitis.

Jonas Zuris, teisėjas, plačiai žinomas lietuvių visuomenės veikėjas, mirė spalio 7. Daug metų veikė demokratų partijoje, ketvirtą kartą buvo išrinktas miesto teisėju ir ištarnavo per 20 metų. 1936 buvo pirmas lietuvis, Chicago išrinktas teisėju. — Šaulių s-gos jūrų skyriaus centro valdybos narys Mykolas Vitkus neteko savo žmo-

nos Nelijos Vitkienės. — Atsišveikinom ir su pulk. Vaclovu Micevičium, gyvenusiu Brighton Parke. — Kiti mirusieji: Pranas Travis, Kunigunda Švelnienė, Veronika Runavičius.

Sekmadienių popietės. — Spalio 8 įvyko pirmoji tokia popietė. Kalbėjo garbės konsule J. Daužvardienė; tema — lietuvių moteris Chicago. Lapkričio 19 popietė 4 val. popiet kalbės rašyt. Birutė Pakeleivičiūtė, vasario 4 — istorikė V. Sruogienė, kovo 4 — muz. Al. Stephens, balandžio 8 — dail. A. Sutkuvienė. Popietės ruošia LMKF vietinis klubas.

Cicero respublikonų lygos viceprez. J. Vasaitis parąšė priminimą reporteriam, kad Sovietų Rusijos okupuotųjų rytinių Europos dalių sportininkai nebūtų vadinami rusais, o lietuvišiais, ukrainiečiais ir t.t. Spalio 8 inž. Briedžio rezidencijoje Lemente įvyko kongresmano E. Derwinskio pagerbimas. Jis yra pavėrgtų tautų bičiulis. Lietuviai, kurie gyvena ketvirtame kongreso distrikte, tik už jį tegu ir balsuoja!

Dr. Juozo Bartkaus 75 m. amžiaus sukaktis buvo paminėta Tautiniuose namuose.

Alvudas pradėjo šeštadienines žiemos sezono paskaitas savo namuose, 6517 So. California Ave.

Lietuvos Vyčiai pradėjo šokių savo salė spalio 14.

Bal. Brazdžionis

WATERBURY, CONN.

Rudens balius

Waterbury, Conn., spalio 28 Šv. Juozapo parapijos salė, 28 John Street, rengiamas rudens balius. Programoje dainuoja Irena Šiugždaitė, šokiui groja R. Butrimo orkestras. Veiks loterija, bus ir bufetas.

Visas pelnas, skiriamas lietuvių reikalui. Anka suaugusiems — 3 dol., studentams — 1.50 dol. Stalus galima užsisakyti: Spauda, tel. (203) 756-5173 arba pas S. Išlinskiene, tel. (203) 755-1167. Vakarą pradžia — 8 v.v. Rengia Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Waterburio klubas.

ROCHESTER, N.

Tradicinis vakaras

Rochesterio lietuvių klubo valdyba ruošia tradicinį koncertą. Jo šūkis: Lai nenustoja skambės lietuviškas žodis ir muzika Rochesterį ir plačioj apylinkėj! Čia lietuvių radijo valandėlė yra pati ryškiausia lietuviškos kultūros apraška. Ją galima pavadinti lietuvišku brangakmeniu — gintaru, kurio mažytės dalelės dalinamos klausytojams kiekvieną sekmadienį, 8:30 v.v.

Tačiau valandėlei išlaikyti reikia daug lėšų. Todėl klubo valdyba kasmet ruošia koncertą, vakarą. Šiomet toks tradicinis vakaras rengiamas spalio 21, šeštadienį, 7:30 v.v., Šv. Jurgio

LB Pietryčių apygardos valdyba rugsėjo 30 posėdžiavo Philadelphiaj. Sėdi penkių apylinkių pirmininkai ar atstovai; valdybos nariai. Iš k. Vytas Bačianskas — Baltimorės LB atstovas, dr. Jonas A. Stiklorius — Philadelphiaj LB pirmininkas, Jūratė Micutaitė — Washingtono LB atstovė, Liudas Dovydenas — Scranton LB pirmininkas ir Povilas Baublys — Pietinės New Jersey apylinkės pirmininkas. Antroje eilėje — Algimantas Gečys — JAV LB centro valdybos vicepirmininkas, Vytautas Volertas — centro valdybos pirmininkas, dr. Kazys Gudėnas — apygardos išdininkas, Juozas Gaila — centro valdybos vicepirmininkas ir Balys Raugas — Pietryčių apygardos pirmininkas. Nuotraukoje trūksta Vytauto Volerto Jr. ir Juozo Janulaičio, kurie yra apygardos valdybos nariai. Nuotr. K. Cikoto

NEW HAVEN, CONN.

LMKF vietos klubo susirinkimas

Pirmą šio sezono susirinkimą klubietės turėjo spalio 1. Dalyvavo 11 narių. Kalbėta, kokie turėtų būti susirinkimai. Ar juos kviešti tik atsiradus reikalui: ruošiant kokį rengimą, koncertą, paskaitą ir t.t.? Ar gal rinktis kas mėnesį su specialia iš anksto numatyta programa: diskusijomis kuria nors aktualia tema, pasikvietus svečių ar viešnią kalbėtoją? Ar tik susirinkti prie kavos pasikalbėti laisvomis temomis?

Buvo labai gyvos ir įdomios diskusijos. Nutarta 1973 metų klubo veiklos dešimtmetį. Numatyta į savo susirinkimus kviešti kalbėtojus, taip pat ruošti paskaitas ir visuomenės. S. Valiukienė pakvietė klubo narses su vyrais susirinkti pas save lapkričio 26. Ir į šį susirinkimą numatyta pasikviesti paskaitininką.

Klubas kasmet renkasi valdybą. Rinkimai vyksta vasario mėnesį. Dėl įvairių priežasčių šiemetiniai rinkimai buvo atidėti net iki šio susirinkimo.

Buvusi pirmininkė dr. Genovaitė Vėbrienė, su pertraukomis pirmininkavusi 5 metus, vicepirmininke buvus 4 metus ir sekretore metus, iš valdybos pasitraukė ir pasižadėjo būti aktyvia eiline klubo nare. Ji profesoriauja Southern Conn.

lietuvių parapijos salė, 555 Hudson Ave.

Meninę programą atliks mergaičių kvartetas iš Kanados, London, Ontario. Be kitokių įdomybių, bus ir gausi įvairių daiktų loterija. Šokiui groja jaunųjų orkestras — Šv. Jurgio Slibinas.

Klubo valdyba į šį vakarą kviečia visus lietuvius. Atsilankiusieji tikrai bus patenkinti.

J. Mš.

State College. Jai darbas kolegijoj ne mažėja, bet priešingai — jo daugėja. Doktorė yra sąžininga, ramaus dzūkiško būdo, nemėgsta ar nemoka ginitytis, tai ir visoki viršnorminiai darbai jai tenka. Yra vicepirmininkė LB vietos apylinkės valdyboj. Turi šeimą ir didelius namus. Visur jos reikia. O ir sveikata kartais prašosi dėmesio. Be minėtų priežasčių, negalima praeiti pro faktą, kad būnant pirmininke, teko jai nuryti ne vieną kartėlio lašą. Tai neišvengiamas ir dažnai neuzįsitaumautas priedas beveik kiekvienam pirmininkui.

Po ilgų atsisakymų į įrodinėjimų dar prieš rinkimus sutiko klubui pirmininkauti Salomėja Valiukienė. Balsavimas buvo slaptas. Išrinkta: Salomėja Valiukienė — pirmininke, Albina Lipčienė — vicepirmininke, Viktorija Mackevičiūtė — išdininke, Vlada Zemlauskienė — sekretore.

Iš valdybos išėjo Lijolė Židonytė, trejus metus išbuvusi klubo pirmininke ir dvejus pastutiniuosius — vicepirmininke. Ji mokytoja Newington aukštesniojo mokykloj ir sakosi mažą laiką beturinti savo pamėgtam menui. L. Židonytė yra dailininkė. Su savo kūryba daug kartų yra dalyvavusi individualiose ir grupinėse parodose.

Viktorija Mackevičiūtė nuo pat klubo įsikūrimo eina išdininkės pareigas. Šį sykį pasiliko vienuoliktąjį metą.

Pavėluoti rinkimai naują valdybą be atsidusimo tuoj įtraukė darban. Be paskaitų ir dešimtmečio minėjimo, valdyba norėtų suruošti Užgavėnes. ALKM S-gos 33 kuopa kasmet ruošia Kūčias ir palaiko gražias lietuviškas tradicijas. Užgavėnės Lietuvoj buvo taip pat labai spalvingos. Nereikėtų jų pamiršti. Beveik visos mūsų tradicijos buvo išlaikytos, net per sunkiausius priešpados metus, moterų. Kodėl moterim jų netešti? Tikimės visų pritarimo ir paramos.

Parapijos tarybos posėdis Šv. Kazimiero lietuvių parapijos taryba rugsėjo 25 buvo susirinkusi pietų ruošimo reikalui. Posėdy taip pat ieškota būdų, kaip parapiją išlaikyti stipresnę; kaip susigrąžinti lietuvių, išsikėlusius gyventi į užmiesčius.

Keleto mylių atstumas turinti automobilius negali sudaryti kliūčių, kai jų neturintieji seni parapiečiai susiranda būdą melstis savo parapijos bažnyčioj.

Charakteringa, kad lietuviškas pamaldas lankančiųjų sumažėjusį skaičių labiausiai pastebi tie, kurie patys bažnyčioje ateina tik keletą kartų per metus, visai nepagalvodami, jog tai atsitiko dėl to, kad yra ir daugiau tokių, kaip jie...

Turim nepamiršti, kad lietuviška parapija, kaip ir praeity, mum svarbi ne vien religiniu

požiūriu, bet lygiai taip pat ir tautiniu. Rečiau matydami, daromės svetimi vieni kitiem, nebesirūša kalbos, mažiau girdim apie lietuvių, mažiau kalbam lietuviškai. Svarbu kad ir kas septintą dieną pagyventi lietuvišką valandėlę.

Parapijos tarybą sudaro aštuoni asmenys: iš ankstesnių ateivių — Eleonora Gutauskienė, Ona Meškinienė, Antanas Kordorskis, William Bačinskas ir Jonas Papeika, iš vėliau atvykusiųjų — Jonas Šaulys, Zenonas Merkevičius ir Albina Lipčienė. Taryba yra pasiruošusi išklausti visų ir padėti klebonui, parapijai bei parapiečiam. Tik kartu dirbdami ir jausdami atsakomybę, parapiją dar galėsime išlaikyti stiprią. Net amerikiečiai sako: kas meldžiasi kartu, laikosi kartu.

Albina Lipčienė

BALTIMORES ŽINIOS

Karaliaus Mindaugo šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas rengia pietus spalio 22, sekmadienį, 12:30 val. Lietuvių svetainėje. Hollins ir Parkin gatvių kampas. Bus zuikienos ir kitokių valgių. Bilietus bus galima įsigyti prie durų. Sugaugusiems 2.50 dol., vaikams 1.50 dol. Pelnas skiriamas šeštadieninės mokyklos išlaikymui.

"Back to God" mišiose dalyvaus Lietuvių Posto 154 legioniariai ir jų padėjėjos su vėliavomis lapkričio 5, sekmadienį, 8:30 val. ryto Šv. Alfonso bažnyčioj. Šios išilmės rengiamos kiekvienais metais.

Sodaliečių madų metinė paroda buvo spalio 9, pirmadienį, gražioj Martins West salė. Žmonės susirinko 6 v.v. Buvo vakarienė ir paskui buvo demonstruojamos įvairiausios suknelės, paltai. Po visos parodos kun. A. Dranginis padėjo višiem, kurie atsilankė.

Daina, Baltimorės vyrų choras, giedoj spalio 8 per 8:30 v. mišias Šv. Alfonso bažnyčioj. Tuo metu būna lietuviškos pamaldos. Per šias pamaldas Daina giedos kiekvieną antrą sekmadienį.

40 valandų atilaidai buvo spalio 15, 16 ir 17 dienomis. Prasidėjo spalio 15 d. 10 v. iškilmingomis mišiomis, per kurias giedoj Šv. Alfonso parapijos didysis choras.

Jautienos kepsnių vaišės surengė Amerikos legijono lietuvių posto 154 nariai. Vaišės buvo spalio 15, sekmadienį, Eastern Center salė, Eastern Ave., kur vaišės būna kiekvieną pavasarį ir rudenį. Buvo ir loterija, šokiui grojo orkestras.

Halloween vakarą rengia suaugusių klubas spalio 28 Šv. Alfonso mokyklos salė. Už įdomiausias kaukes ir kostiumus bus duodamos premijos. Šokiui groja geras orkestras. Rengėjai kviečia dalyvauti narius su draugais.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— Vysk. V. Brizgys, susitaręs su Kanados vyskupų konferencija, paskyrė monsr. dr. J. Tadaraušką savo asmeniniu įgaliotiniu pastoraciniam reikalui Kanadoj.

— GOP Nationalities News rugsėjo mėnesio laidoj mini du lietuvių — inž. Valdą Adamkų ir adv. Antaną W. Novasitį. Rašoma, kad Adamkus su JAV aplinkos apsaugojimo delegacija buvo Sovietų Sąjungoj ir kad adv. Novasitis, JAV LB centro valdybos vicepirmininkas, paskirtas Pennsylvanijos valstijos respublikonų tautybių komiteto kopirmininku.

— "Aukuras", Hamiltono lietuvių dramos teatras spalio 29 Clevelande stato J. Jankaus dramą "Audronė". Vakarą rengia Vysk. M. Valančiaus lituanistinė mokykla.

— Kun. J. Urdzės vadovaujamos Pabaltiečių Krikščionių Studentų Sąjungos 20 metų sukaktis minima spalio 29 Annaberge, Vokietijoje.

— Povilas Žičkus, Darbininko ir kitų laikraščių bendradarbis, dirbąs Harvardo universitete, už nagrafinę Amerikos ir pasaulio jautrių problemų ir gyvenimo Amerikos laikraščiuose gavo iš Freedom Foundation At Valley Forge garbės atžymėjimą, kuris gražiai išrašytas juodom raidėm auksinėj lentoj.

— Danutė Grajauskienė, Hartfordo LB apylinkės pirmininkė, parašė laišką Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui dr. Kurt Waldheim. Laiške išskėlė Sovietų Sąjungos vykdomą pavergtų lietuvių persekiojimą. Šiomis dienomis gautas atsakymas iš žmogaus teisių komisijos pareigūno Jakob T. Moller. Rašoma, kad jos laiškas bus pristatytas kaip dokumentinė medžiaga žmogaus teisių komisijos sesijoj.

— Vincas Natkevičius, Vasario 16 gimnazijos direktorius, rugpjūčio 18-26 lankėsi Šiaurės Vokietijoje, norėdamas pažinti šeimą, kurios turi vaikų, tinkamų gimnazijai. Kelionėj ypač jam talkino kun. V. Šarka ir tėv. dr. K. Gulbinas, OFM Cap. Aplankė daug šeimų Leberstedt-Salzgerio, Hanoverio, Hamburgo, Cleves, Gelsenkircheno apylinkėse. Tinkamų gimnazijai mokinių rasta nemaža. Gaila, kad tėvai neparodo reikiamo dėmesio Vasario 16 gimnazijai ir tokiu būdu savo vaikus nuliutvina.

— Juozas Sodaitis, persikeldamas į naują vietovę, atidavė Darbininkui labai didelę dalį "Gabijos" išleistų knygų. Darbininko administracija širdingai dėkoja už tokią dovaną ir linki geriausios sėkmės naujoj vietoj. Sodačių naujas adresas: J. A. Sodaitis, 287 Forest Dr., Union, N. J. 07083.

— Dr. Domas Giedraitis pasiūlė ir Illinois lietuvių gydytojų draugija paskyrė tris premijas (500, 300 ir 200 dolerių) už straipsnį, kuris geriausiai įrodys būtinumą atgauti Lietuvos nepriklausomybę ir bus palpatintas anglų kalbos laikraštįje Amerikoj. Konkurso vertinimo komisija: A. Baronas — pirmininkas, V. Kasnūnas — egzektuvinis vicepirmininkas, J. Janulaitis — sekretorius ir nariai: dr. A. Giedraitis, dr. K. Bobelis, dr. K. Pemkus ir V. Būtnas. Konkurso vykdė Lietuvių žurnalistų Sąjunga, susitarusi su Illinois lietuvių gydytojų valdyba.

— Romana Žutautaitė, Vasario 16 gimnazijos šių metų abiturientė, išvyko į Muensterį, Westf., studijuoti lituanistikos ir visuotinės literatūros bei pedagogikos. Nuo 1971 yra Vokietijos LB valdybos atstovė jaunimo sekcijoj. Veikliai dalyvavo antrame jaunimo kongrese kaip Vokietijos lietuvių jaunimo delegatė.

Senatorius Robert P. Griffin (k.) su Jonu Urbonu (v.) ir Robertu Seleniu (d.). Jiedu Detroito vadovauja klubui, kuris rūpinasi perrinkti sen. Griffin.

LAIKRAŠTĖLIS LIETUVIŲ JAUNIMUI

Jau praėjo vasara, kuri buvo ilga ir svarbi lietuvių išeivijos jaunimui. Įsisteigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Tikimės, kad ji netrukus pradės koordinuoti veiklą, palaikys informacinius ryšius ir išlaikys Lietuvių Jaunimo laikraštėlį. Informacinis leidinys turės būti vienas iš pagrindinių Sąjungos reikalų. Jau suorganizuotas laikraštėlis, Lietuvių Jaunimas, tikty ir tiltų Sąjungos rėmuose. Lietuvių Jaunimo Informacijos Centro valdyba laukia to bendradarbiavimo. Tačiau, kol tai įvyks, leidžiam savo leidinėlių ir toliau.

Norėtume, kiek įmanoma, šį laikraštėlį patobulinti. Daug kas jau atlikta. Daug kas yra pasikeitę jo turiny ir organizavime. Yra keletas visai naujų skyrių: Pabaltijo jaunimas, Žinios iš Lietuvos, Knygos apie Lietuvą, Sporto skyrius ir t.t. Dalis teksto yra anglų kalba, kuri daugeliui jaunimo yra prieinama. Didelė dalis leidinio skirta kitų kraštų lietuviams. Lietuvių Jaunimas dabar bus siuntinėjamas visiem estų ir latvių išeivijos jaunimo vadovams. Tikimės prisidėti prie Pabal-

tijo jaunimo aktyvaus bendradarbiavimo. Pagaliau turim sklandžiai veikiantį redakcinį kolektyvą. Jo nariai: Dalia Bielkevičiūtė, Dovilė Eivaitė, Jūratė Jasaitytė, Ramūnas Kondratas, Gintaras Karosas — vyr. red., Jurgis Lendraitis, kun. Antanas Saulaitis, S.J., Robertas Selenis, dr. Viktoras Stankus, Vaiva Vebratė ir Marius Žiaugra.

Tikimės greit paruošti naują numerį. Tačiau dar trūksta medžiagos iš įvairių vietovių. Bū-

tume labai dėkingi už žinias ar straipsnius, liečiančius lietuvių jaunimą.

Dar daug kas nėra užsiregistravęs mūsų centre. Jei norėtumėte toliau gauti Lietuvių Jaunimą, prašom užpildyti registracijos blankus, kuriuos galima įsigyti pas LJIC vietinius atstovus arba tiesiog centre: LYIC, P. O. Box 8992, Boston, Mass. 02114, tel. (617) 268-5575.

Dėkojame iš anksto už pagalbą Lietuvių Jaunimo laikraštėliui. Tikimės, kad mūsų pastangomis nenusivilsit.

LJIC Valdyba
Boston, Mass.

MALDOS GALYBĖ IR LIETUVOS LAISVĖ

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, kaip anksčiau Darbininke buvo skelbta, šiemet suorganizavo maldos ir aukos vąj komunistų rusų okupuotai Lietuvai ir lietuviams gelbėti. Kiekvienai dienai priskiriama kita vietovė. Šį kartą skelbiame lapkričio mėnesio maldų kalendorių.

1. Visų Šventų parapija, Chi-

cago, Ill.

2. A.L.R.K. Moterų S-ga, 65 kuopa, Schenectady, N.Y.

3. A.L.R.K. Moterų S-ga, 66 kuopa, Elizabeth, N.J.

4. A.L.R.K. Moterų S-ga, 67 kuopa, Chicago, Ill.

5. Šv. Juozapo parapija, Waterbury, Conn.

6. A.L.R.K. Moterų S-ga, 68 kuopa, Newark, N.J.

7. A.L.R.K. Moterų S-ga, 69 kuopa, Worcester, Mass.

8. A.L.R.K. Moterų S-ga, 70 kuopa, Westville, Ill.

9. A.L.R.K. Moterų S-ga, 71 kuopa, Orange, Mass.

10. A.L.R.K. Moterų S-ga, 72 kuopa, Detroit, Mich.

11. A.L.R.K. Moterų S-ga, 73 kuopa, Lowell, Mass.

12. Šv. Jurgio parapija, Sheandoah, Pa.

13. A.L.R.K. Moterų S-ga, 74 kuopa, Los Angeles, Calif.

14. A.L.R.K. Moterų S-ga, 75 kuopa, Chicago, Ill.

15. Jaunimo Žygis, Cleveland, Ohio.

16. Rūtos Ratelis, Chicago, Ill.

17. Lietuvos Dukterų Draugija, Chicago, Ill.

18. Lietuviai Skautai.

Stasio Butkaus šaulių kuopos šaudybos sekcijos vadovas Vladas Simutis spalio 1 Dainavoj surengė draugiškas rungtynes. Dalyvavo 21 šaulys-ė. Nuotraukoje laimėję taures. Iš k.: Rita Simutytė, Viktorija Leonavičiūtė gulsčio padėty iš 200-tų galimų išmūšė 198 taškus, Liora Leonavičiūtė, Gediminas Vėnišauskas. Stovi: Birutė Leonavičiūtė, Gražina Valiukėnienė, Vitalis Šeputa, kylanti žvaigždė amerikiečių tarpe, Michigano valst., Bronius Valiukėnas, Jonas Kavaliauskas, Jonas Sostakas, lygiagrečius Vitaliui Šeputai, šaudybos sporto vadovas Vladas Simutis, Stepas Lungys ir Sąjungos pirm. Vincas Tamošiūnas. Kiti dešimt dalyvavę rungtynėse, kaip pradėdą sportuoti, apdovanoti knygomis, liaudies meno kūrniais ir k. Nuotrauka K. Sragausko

CHICAGOS FOTO ARCHYVE...

(atkelta iš 2 psl.)

vienaip galvoji, traukdamas grožinę nuotrauką, kitaip dokumentinę, o vėl visai kitaip filmuodamas. Kai pirmą filmą susukau apie skautų tautinę stovyklą, galvojau, kad tebesu fotografas, ir mano filmas išėjo tik gabaliukai grožinių vaizdų. Kai suklijavom — jei nebūtų įpinta pažįstamų veidų, dokumentinių parady, iš filmo nebūtų galima susidaryti jokio vaizdo apie stovyklą. Bet darai kaip išmanai, ir iš klaidų mokaisi.

Tearaujatis, kokis procesas nuo filmavimo iki filmo pagaminimo. Gali būti trumpas ir gali būti ilgas procesas. Priklauso nuo aparato. Yra dvejopų filmavimo aparatų. Vienas, kuriame garsą įrašo tiesiai į filmą. Kai filmą išimi iš aparato ir išaiškini, filmas gatavas. Antra sistema — filmas eina viename aparate, garsas kitame. Atskirai. Bet juos galima sinchronizuoti perrašant ir darant kopijas. Pirmoji sistema geresnė tuo, kad ji pigesnė. Nufilmavai ir baigta. Bet didelis jos minusas, kad negali redaguoti. Antroji sistema atskiria vaizdą nuo garsą, bet tada gali vaizdą ir garsą stumdyti, kaip nori. Jei garsas nepatinka, iškerpi ir įdedi kitą. Jei vaizdas nepatinka, taip pat gali jį pakeisti kitu. Bet tai žymiai brangiau, nes penketą kartų reikia perrašyti tą pradinę medžiagą, iki padarai filmą su garsu ir vaizdu. Dėl to šis filmas ir kaštuoja penkis kartus daugiau. Pasirinkau šią antrąją sistemą, nes pirmąją darytas filmas tebus tik dokumentacija, nuobodi; joje jokio grožio neišvystysi. O nori bent kiek medžiagą apipavidalinti, nes filmai daromi ne tik archyvu, bet ir platesnei visuomenei pasižiūrėti.

KAIP SU FINANSAIS?

Tai sunkiausias reikalas. Entuziastų filmuoti netrūko, bet visi po pirmo mėginimo turėjo trauktis, nes finansinė našta labai sunki. Iš visuomenės masinės pagalbos čia negalima laukti, nes reikia dėti šimtinėm ir tūkstantinėm. Darbas buvo galimas pradėti tik mecenatų pagalba. Tie mecenatai įtaisė mum aparatūrą, kuri atsiėjo 14,000. Mecenatai prisidė išlaidas sukan M. Vaitkaus, L. Šimučio, J. Zilevičiaus, iš dalies M. Krupavičiaus filmus. Trūkstamas lėšas teko organizuoti senuoju būdu — "verdant dešras su kopistais". Kai žmonės pamatė filmavimo rezultatus, kai filmai apkelioavo eilę kolonijų, kilo didesnis susidomėjimas ir atsirado mecenatų, kurie patys ima pageidauti nufilmuoti tuos ar kitus asmenis bei įvykius. Antai "į septintąjį

dešimtmetį" išlaidas padengė 5 mecenatai (K. Bagdonas, dr. P. Kisieliū, dr. A. Razma, dr. J. Kizys, dr. K. Ambrozaitis).

KODĖL NEFILMUOTA ŠOKIŲ ŠVENTĖ?

Šventės rengėjai buvo norėję, kad nufilmuotume visą šventę. Išgąsdino juos tie patys finansai, o finansų dydis priklauso nuo filmo ilgumo, nuo kiekvienos pėdos. "Į septintąjį dešimtmetį" yra valandos ilgumo; jam faktiškos išlaidos medžiagai siekė apie 4,000. Šokių šventė truko puse valandos. Tai būtų apie 10,000. Maniau, kad galima būtų šokių šventės filmą redaguoti — imti svarbiausius momentus iki pusės valandos ilgumo. Tai būtų tos sumos dalis. Bet rengėjams tai rodė nepakeliamą, o kitų mecenatų neatsirado — taip ir liko šokių šventė nedokumentuota.

KAS JAU IFILMUOTA IR KAS RENGIAMA?

Vienas filmas pagamintas apie Jaunimo centrą — 20 minučių; skautų tautinė stovykla — pusantros valandos. Tai pirmieji žingsniai. Paskiau pirmą dalis "Dvylikos" (M. Vaitkus, M. Krupavičius, L. Šimutis, V. Sidzikauskas, J. Zilevičius, A. Galdikas). Paskiau rodytasis "Į septintąjį dešimtmetį". Turiu dar ifilmavęs K. Jurgėlos knygos pristatymą — pusės valandos grynai dokumentinis filmas.

Toliau — noriu užbaigti antrąją "Dvylikos". Filmuosiu eilę kitų asmenų, juos sujungdamas į tam tikras grupes. Taip pat moterų grupę, sakykim, 6 ar 9 moteris. Dar vienas projektas — dokumentacija apie Los Angeles gyvenimą — filmas turėtų nušviesti visos kolonijos veiklą. Darbas jau pradėtas. Jam numatyta duoti vardas "Sala". Šiuo metu jau pusiau padarytas filmas apie Jaunimo centro naują statybą. Tai bus pirmi bandymai filmiškai pažaisti — niekas čia nekalbės, bus tik statybos garai ir pritaikyta muzika, kurią specialiai parašė D. Lapinskas ir įreikdavo Stutgartė su simfoniniu orkestru. Bandysim padaryti stovybišką filmuką, kuriame tik žaidžia, šokinėja, ir staiga pasirodo nauji rūmai jau pastatyti.

Amerikos medikų organizacijos žurnalas įspėjo politikierius, kurie turi širdies ligą: negerti priemimuose ir nekratyti rankų rinkikam. Esą širdies ligoniui alkoholis stabdo kraujo pumpavimą, kai sveikajam kraują stipriau pavarinėja. Esą ramos krakymas pavojingesnis negu dviračių važiavimas. Patarė, jei nori tarp rinkikų populiarumo, — dalyvauti teisėjais šunų parodose ar bučiuoti vaikus.

REIKALAS YRA KOMPLIKUOTAS

Klausimas

Mano vyras, kai buvo dar nevedęs, kartu su savo broliu, vedusiu ir turinčiu šeimą, pirkė dvių šeimų namus — kooperacijos pagrindais. Raštuose yra pažymėta, kad mirus mano vyrui, turtas pasilieka jo vedusiam broliui, o jei mirs brolis, tai jo dalis pasilieka jo žmonai.

Mes turim šeimą. Aš norėčiau žinoti, ar mano vyro dalis, jo mirties atveju, taip ir atitektų jo broliui, nieko nepalikant man ir vaikams. Jeigu taip yra, tai prašau patarti, ką daryti tokiu atveju.

V.P., Connecticut valstija

Atsakymas

Nemačius nuosavybės dokumentų (deed), sunku apie tai ką pasakyti. Nekilnojamas turtas gali būti perkamas "bendrai" (jointly) įvairiausiais būdais. Tų visų turto įsigijimo būdų yra vienas bendras bruožas: kiekvienas savininkas turi tam tikrą teisę į visą turtą; nėra taip, kad vienas turi teisę į vieną namų pusę, o kitas — į kitą. Abu tuose namuose turi "nepadalinamą interesą" (undivided interest).

Iš Tamstos laiško sprendžiu, kad Tamstos svainis ir jo žmona turi namuose pusę, nepadalinamą pusę, kaip vyras ir žmona (tenancy by the entirety). o Tamstos vyras turi savo nepa-

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

dalijamą pusę, kaip "joint tenant" su savo broliu.

Nėra prasmės spėlioti, kaip tie dokumentai yra sudaryti. Tačiau kiekvienam atveju, norint pakeisti teisinę padėtį, visi trys "savininkai" turi sutikti situaciją pakeisti.

Tamsta pati matai, kad reikalas yra komplikotas ir Tamstos be advokato neapsieisit. Pasitūrėjęs į nuosavybės dokumentus, advokatas Tamstom pasakys, kas yra darytina. Jei visi savininkai sutiks, Tamstos neturėtų jokios problemos. Perkant bendrai (jointly), visuomet yra saugiausia nekilnojamąjį turtą pirkti kaip "tenants in common", kad būtų išvengta nepageidaujimų pasekmių.

ATĖJO "PAGAL PASKYRIMĄ" — NESVYRAVO

Kaip įvairūs rusai specialistai gabenami į Lietuvą ir į kitas Baltijos valstybes, akivaizdžiai rodo Komjaunimo Tiesos (Nr. 59) įdėta jaunuolio A. Zalcevo nuotrauka. Po ja paaiškinta: "Baigęs Minsko Politechnikos institutą, komjaunuolis Aleksandras Zalcevas pagal paskyrimą atėjo į Vilniaus elektros skaitiklių gamybą. Jaunam vaikui pasiūlė meistro pareigas viename iš labiausiai atsilikusių cechų. Aleksandras nesvyravo..." Nesvyruoja "pagal paskyrimą" Lietuvon vykti ir atsakingas pareigas užimti ir tūkstančiai kitų "zalcevų". (E)

Mylėjo mokslą ir spaudą

Nuo širdies atakos rugpjūčio 19 staiga mirė inžinierius Klemensas Petrelis.

Jis buvo mokslo ir spaudos žmogus. Tyliai dirbo ir daug kuo sielojosi. Gyveno Cambridge, Mass., prie Harvard universiteto. Nuo 1964 dirbo Stone and Webster Engineering bendrovėje kaip inžinierius.

Klemensas Petrelis gimė 1907 sausio 24 Kalnėnų kaime, Ylakių valsč., Mažeikių apskr. Pradžios mokslą baigė Ylakiuose, gimnaziją — Kaune. 1928 įstojo į karo mokyklą Aukštojo Panemunė; ją baigė leitenantu ir dirbo inžinieriaus dalyne. 1936 įstojo į karinės tarnybos ir įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą, kurį baigė gaudamas inžinieriaus diplomą. Vokiečių okupacijos metu Lietuvoj dirbo prie kelių statybų, ypač Kaunas-Vilnius-Minskas ruožo (tai buvo didžiulis projektas).

Karas jį nubloškė į Lehmbau-Posen. Ten dirbo prie motorų. Vėliau atsidūrė prie Berlyno. 1945 įstojo Darmstadt technikos mokyklon. Po trejų metų universitete gavo diplomą. Atsidūrė Dieburgo stovykloj. 1947 persikėlė į Hanau, kur buvo apgyvendintas tarp 10 kitų pabėgėlių viename kambary. Draugai jį gerbė ir padėdavo, nes jis skurdžiai tuo metu atrodė.

1949 atvyko į JAV ir gavo darbą Jackson and Moreland Engineers bendrovėje Bostone. Jis ten išdirbo iki 1959. Tada išvyko į Auburn universitetą, kuriame baigė inžinerijos mokslą ir 1962, sulaukęs 55 m. amžiaus, gavo magistro laipsnį.

Tai trys diplomai iš trijų valstybių — Lietuvos, Vokietijos ir Amerikos. Sunku net įsivaizduoti tokį pasiryžimą. Visą laiką daug skaitė. Rėmė lietuvių spaudą nesigarsindamas. Mylėjo Lietuvą.

Sesėlė M. Concepta iš Brocktono Šv. Juozapo senelių prieglaudos koks, kad rugpjūčio 19 jis ją pasikvietė ir nuėjo į valgyklą pietų. Juos pavalgis, čia pat mirė, prie jos akių. Daktarai konstatavo sunkią širdies sklerozę. Seselė rašo, kad Klemensas Petrelis buvo geras, dievobaimingas, konservatyvus

Inž. Kl. Petrelis

ir labai teisingas.

Anksčiau Kl. Petrelis, susilaukęs koją, buvo ligoninėj, vėliau atvyko į Šv. Juozapo senelių prieglaudą.

Buvo pašarvotas Yakavonio laidotuvių koplyčioj. Jo bendradarbiai organizuoti dalyvavo laidotuose. Po gedulingų pamaldų Šv. Juozapo senelių koplyčioj buvo palydėtas į Our Lady of Sorrows kapines.

Liko sesuo Stella Kodis Brocktone, brolio šeima Lietuvoj ir kiti giminės Brocktone, Chicagoj ir Detroitė.

Išsėkis ramybėje, mielas Klemensai!

Bal. Brazdžionis

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

(Act of August 12, 1970: Section 3685, Title 39, United States Code)
1. Title of Publication — DARBININKAS
2. Date of filing — Oct. 2, 1972.
3. Frequency of issue — weekly.
4. Location of known office of publication — 680 Bushwick Ave., Brooklyn (Kings), N. Y. 11221.
5. Location of the headquarters or general business of the publishers — Franciscan Fathers, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.
6. Names and addresses of publisher, editor, and managing editor: Publisher — Franciscan Fathers, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221; Editor — Fr. Dr. Cornelius Bučmys OFM, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221; Managing Editor — Father Peter Banūnas, OFM, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.
7. Owner — Franciscan Fathers 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.
8. Known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1% or more of total amount of bonds, mortgages or other securities — None.
9. For optional completion by publishers mailing at the regular rates (Section 132.121, Postal Service Manual) 39 U.S.C. 3626 provides in pertinent part: "No person who would have been entitled to mail matter under former section 4359 of this title shall mail such matter at the rates provided under this subsection unless he files annually with the Postal Service a written request for permission to mail matter at such rates." In accordance with the provisions of this statute, I hereby request permission to mail the publication names in Item 1 at the reduced postage rates presently authorized by 39 U.S.C. 3626. Rev. Peter Banūnas, OFM.
10. For completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates (Section 132.122, Postal Manual) — The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes have not changed during preceding 12 months.
11. Extent and nature of circulation: Average No. of copies of each issue during preceding 12 months; actual number of copies of single issue published nearest to filing date (in parentheses). A. Total No. copies printed — 4800 (4670). B. Paid circulation: 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales 657 (600). 2. Mail subscriptions 3843 (3830). C. Total paid circulation — 4500 (4430). D. Free distribution by mail carrier or other means: 1. Samples, complimentary, and other free copies 150 (100). 2. Copies distributed to news agents, but not sold — None (None). E. Total distribution (Sum of C and D) — 4650 (4530). F. Office use, left-over, unaccounted, spoiled after printing — 150 (140). G. Total (Sum of E and F) — should equal net press run shown in A) — 4800 (4670). I certify that the statements made by me above are correct and complete. Rev. Peter Banūnas.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Vidurio Atlanto apskrities susirinkimas

Buvus New Yorko — New Jersey apskritis dabar pavadinta Vidurio Atlanto apskritimi. Anksčiau apimdavo New Yorko, New Jersey ir rytų Pensilvanijos kuopas. Dabar apskrities ribos praplėtos, įjungta ir Delaware, Maryland.

Apskrities susirinkimas buvo rugsėjo 24 Aprišimo parapijos salėje. Maldą sukalbėjo kun. L. Budreckas, pasveikino visus Antanas Mažeika, vietos senjorų kuopos pirmininkas. Ši kuopa buvo susirinkimo šeimininkai.

Apskrities pirmininkas Lawrence Janonis padarė pranešimą apie praėjusių metų veiklą. Jis taip pat rekomendavo, kad būtų rengiami vadų kursai, kad būtų pagyventa Lietuvos reikalų komisijos veikla, pagyventas sportas, kuris labiausiai pritraukia jaunus žmones.

Apie buvusį vyčių seimą pranešimus padarė delegatai. Delegatas Frank Vaškas pranešė, kad du broliai Jutt-Jutkevičiai paaugojo 1000 dol. Lietuvos reikalų komisijai savo mirusio brolio kun. Jono Jutt-Jutkevičiaus prisiminimui ir pagerbimui. Brolis buvo ilgametis Lietuvos reikalų komisijos pirmininkas.

Delegatas Joseph Boley kalbėjo apie lietuviškos kultūros seminara. Ragino kuopas sudaryti dainavimo vienetus, atgaivinti teatrinę veiklą.

Buvo pagerbtas ir dr. Jokūbas Stukas, kuris net ketverius metus išbuvo Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininku. Apie jo veiklą gražiai pakalbėjo garbės narys Joseph Boley, pabrėždamas, kad jis moko bendrauti su kitomis organizacijomis, kaip Altas, L. Bendruomenė. Kitas garbės narys Antanas Mažeika pasiūlė už nuopelnus dr. Jokūbą Stuką pakelti į garbės narius.

Svečias kun. Stasys Raila kvietė "ne užmiršti" persekiojamus Bažnyčios Lietuvoje. Kun. J. Pakalniškis perdavė sveikinimus kun. P. Bulovo, apskrities dvasios vado, kuris tuo metu susirinkime negalėjo dalyvauti.

Buvo pasveikinta Ann Mitchell iš Elizabetho 52 kuopos, ryšium su jos 35 metų veikla vyčiuose. Adv. Antanas J. Šavelskis, senjorų tarybos narys, skatino, kad būtų glaudesni ryšiai tarp kuopų ir apskrities. Jis taip pat priminė, kad savo aplinkoje nuolat primintų Lietuvos reikalus. Marian Sidtis iš 41 kuopos pranešė, kad organizuoja jaunių grupę. Helen Kulber pateikė savo Kalėdų projektą, kad New Yorkas būtų supažindintas su lietuviškais švenčių papročiais.

Nutarta pasveikinti vyskupą Paulių Marcinų su jo 25 metų kunigystės sukaktimi ir garbės narį Matą Zujų, Garso redaktorių, kuris dabar švenčia 80 metų sukaktį.

Norėdamas padidinti dėmesį lietuvių kalbai, Joseph Boley papasakojo, kas dabar yra įdomiausia lietuviškoje spaudoje.

Ateinantiems 1972-73 metams išrinkta apskrities valdyba: pirm. Lawrence Janonis, I-ma vicepirm. Marian Sidtis, II-ras vicepirm. Kazys Sipaila, sekretorė Ann Mitchell, izd. Loretta Stukas, narių sekretorė Aldona Zaunius, izdo globėjai — Dorothy Dutkus — I-riem metams, Mary York — 2-jiem metams, Helen Matthews — 3-jiem metams. Lietuviškos kultūros reikalams išrinktas Philip Skabeikis, informacijai — Mary York, Lietuvos reikalams — Helen Kulber, biuletenio redaktorė Marian Sidtis, biuletenio spausdintoja Mary Kober, ritualo komitetas — Joseph Boley, Anthony Mažeika, Loretta Stukas.

Susirinkime buvo parodytas puikus filmas, kurį pagamino kun. Kazimieras Pugevičius, Baltimorės arkivyskupijos radijo ir televizijos direktorius. Filme buvo pavaizduota kun. Šeškevičiaus byla okupuotoje Lietuvoje. Kun. Šeškevičius buvo nuteistas, kam jis vaikus rengė pirmajam komunijai. Filme buvo labai įspūdingai perduota jo kalba teisme. M.R.Y.

Lietuvos vyčių Vidurio Atlanto apskrities valdyba. Sėdi iš k. Ann Mitchell, Marian Sidtis, pirm. Lawrence Janonis, Kazys Sipaila, Loretta Stukas, stovi — Mary York, Mary Kober, Antanas Mažeika, Joseph Boley, Helen Kulber, Philip Skabeikis, Helen Matthews, Aldona Zaunius.

ATEINA ŽMOGUS SU PALIKIMU

Bronius Babarskas Darbininkui skiria 200 dol.

Vieną kartą į redakciją pasikambino žmogus ir paklausė, ar galis užtekti. Noris trumpai pasikalbėti. — Prašau! — buvo atsakymas.

Už kokios valandos ir atėjo žmogus, su savo pavarde atnešė prisiminimus. Tai Bronius Babarskas, iš Norman gatvės, iš Ridgewoodo. Tai Renatos Babarskaitės-Alinskienės tėvelis. Tuose namuose teko ne kartą būti.

Mielas svečias tuojau prie reikalo. Sako, surašiau testamentą. Darbininko laikraščiai palieku 200 dol. Gyvenu čia pat Ridgewoodo, o žiemą — Miami Beach, Floridoje. Jei kas būtų neaišku, surasite mane.

Po to, mandagiai atsisveikinęs ir palinkėjęs viso gero, išėjo.

Iš jo gyvenimo aprašymo spindi visa žmogaus istorija. Jis, Bronius Babarskas, gimęs 1902 liepos 26 Marijampolėje.

Įdomiai aprašomas jo tėvas — Adomas Babarskas, kuris buvo kilęs iš gausios šeimos, buvo Amerikoje, pradžioje dirbo anglų kasyklose, paskui turėjo smulkę Elizabethę. Į Lietuvą grįžo 1902, įsigijo šešių metų mūrinį namą Marijampolės mieste ir prie miesto nusipirko žemės 6 ha. Miestė atidarė manufaktūros krautuvę ir gerai

ir aplinkinių lietuvių, raginkite savo draugus ir pažįstamus, ypač amerikiečius, aplankyti šį visų tautų festivalį. Paminėtina, kad krautuvė net savo vitrinai (Main St.) atiduos šiam festivaliui. Lietuviai irgi turės savo langą su lietuviška scena — vaizdeliu.

Lietuvių atstovas šiai organizacijai yra Vytas Raskevičius. Į jį galima kreiptis visais festivalio reikalais, tel. 568-4164 vakarais ir savaitgaliais.

Hartfordo lituanistinė mokykla "Švyturys" šiuo metu veikia D. Burns mokykloje, 195 Putnam St. Salysios šio mokykloje yra daug palankesnės negu senoji vietoje. Tačiau šios patalpos kur kas daugiau ir kainuoja. Mokyklos tėvų komitetas rūpinasi gauti pigesnes patalpas ir paramos iš miesto bei federalinių agentūrų. Taip pat planuoja savo jėgom sutelkti lėšų šiom padidėjusiom išlaidom padengti. Yra pramatyti pyragų išpardavimai ir kt. "Švyturio" mokinių grupė D. Dzikiens yra ruošiamasi pasirodymui Mayor's All American Festival. Festivaliui užsibaigus, bus pradėta repetuoti "Gyvi Žaisliukai" — Kalėdom pritaikytas vaidinimas, kuris bus statomas gruodžio 17 Kalėdų Eglutės rengimo metu. Vaidinime dalyvaus beveik visi mokyklos mokiniai — "nuo burtininkės iki spanguolių būrio..."

Hartfordo LB apylinkės valdyba

Bronius Babarskas

vertėsi. Išmokslino visą šeimą — keturis sūnus ir dukrą.

Broniaus vyriausiasis brolis Alfonsas Vienoje, Austrijoje, baigė mokslus ir įsigijo prekybos įmonės vedėjo ir buhalterijos revizijos diplomą. Brolis Vytautas Suomijoje baigė tolimo plaukiojimo jūrininkystės mokyklą ir įsigijo jūrų kapitono laipsnį. Brolis Simas buvo gusarų pulko karininkas, vėliau Marijampolės gimnazijos mokytojas.

Bronius gimnaziją baigė 1923, toliau mokėsi Vienoje ir įsigijo bankų administratoriaus ir buhalterio revizoriaus aukštojo mokslo diplomą. Dirbo Zarasuose, gimnazijoje dėstė komercinius dalykus ir vokiečių kalbą. Įsigijo ir švietimo ministerijos nustatytą mokytojų cenzą. 1932 vedė Zarasų gimnaziją baigusią Juliją Sakalę. 1935 persikėlė į Kauną, čia buvo pensijų fondo vyriausias buhalteris ir suaugusių Pavarario gimnazijoje dėstė komercinius dalykus, teko lektoriuoti ir suaugusių buhalterijos kursuose.

Kai 1940 atėjo raudonoji armija, jį atleido iš darbo. Bet buhalterijai trūko. Greit buvo paskirtas į finansų ministerijos biudžeto skyrių, o paskui buvo valstybinės leidyklos vyriausias buhalteris. Jam reikėjo centralizuoti sąskaitybą visų nacionalizuotų knygynų, spaustuvių, leidyklų.

Kai 1941 Lietuvą okupavo vokiečiai, teko tikrinti rusų nacionalizuotų įmonių knygas.

1944 artėjant vel raudonajai armijai, pasitraukė į vakarus. Sustojė Austrijoje, Graco mieste, visai prie Jugoslavijos. Gavė buhalterio revizoriaus darbą Graco ūkininkų kooperatyve, o šeima gyveno Wendorfe. Bet ir ten palietė karo audros, artėjo rusų kariuomenė. 1945 teko keliauti su dideliais vargais, pasiekė Rattenbergą, Innsbruką ir iš ten, atėjęs amerikiečiams, persikėlė gyventi į Augsburgą, į Hochfeldo stovyklą. Ten išgyveno iki 1949. Tada atvyko į New Yorką. Prie jų šeimos atkeliavimo į šį kraštą prisidėjo prel. J. Balkūnas, kun. J. Čeka-

— Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos suvažiavimas įvyko rugsėjo 30 Hamiltone. Išrinkti atstovai į PLB seimą, įvyksiantį 1973 Washington: inž. E. Čuplinskas, dr. P. Lukoševičius, dr. S. Čepas, inž. Danys, Aug. Kuolas, L. Skripkutė, dr. Br. Povilaitis, dr. C. Kuras, J. R. Simanavičius, G. Breichmanienė, B. Sakalas, V. Januška, kun. A. Žilinskas, J. Pleinys, inž. G. Šernas, Petrauskas. A. Rinkūnas, kaip PLB valdybos narys, irgi bus seimo nariu. Nutarta 1973 Lietuvių dieną rengti Toronte, o 1974 — Winnipege (sutaps su to miesto šimtmečio sukaktimi). Suvažiavimui pirmininkavo kun. J. Staškus, inž. G. Šernas ir inž. J. Danys. Dalyvavo 43 tarybos nariai.

— Vasario 16 gimnazijos naujoju bendrabučiu mokiniai ir jų tėvai labai patenkinti. Kambariai ne tik geresni, bet ir apstatyti naujais baldais. Visi kambariai yra 2 ar 3 mokiniams, niekas negyvena po 5 ar 6, kaip buvo senajame bendrabutyje. Naujajame name mergaitės teuzėmė antrą ir trečią aukštus, o pirmajame aukšte gyvena 13 pirmųjų klasių berniukų.

— Dr. Antanas W. Novasitis, JAV LB centro valdybos vicepirmininkas, ryšium su JAV konsulo Culver Gleysteen lankymusi Vilniuje ir jo pasimatymu su okupantui atstovaujančiais pareigūnais, centro valdybos vardu pasiuntė laiškus senato daugumos vadui sen. Mike Mansfield, mažumos vadui sen. Hugh Scott, atstovų rūmų daugumos vadui kongr. Hale Boggs, mažumos vadui kongr. Gerald R. Ford ir atstovų rūmų užsienio reikalų komisijos pirm. kongr. Thomas Morgan. Laiške reiškiamas JAV LB nepasitenkinimas šiuo vizitu, pažymint, kad kitų vakarų valstybių diplomatai netolimoj praeityje yra nepriėmę kvietimo lankyti Pabaltijo valstybių teritorijoj, ir prašoma šiuo klausimu tarpininkauti, išgaunant lietuvių palankų atsakymą iš valstybės sekretoriaus William Rogers ir tautinio saugumo komisijos pirm. dr. Henry Kissinger. Apie padarytas šiuo klausimu intervizijas JAV LB centro valdyba jau yra gavusi pranešimus iš sen. Scott ir kongr. Morgan.

— Romualdas Žičkus, žurnalisto ir Darbininko bendradarbio Povilo Žičkaus sūnus, dabar gyvenęs Nashua, N. H., laimėjo Nashua miesto teniso pirmenybes.

— Jonas Marčisauskas, gyvenęs Chicago, Ill., savo palikime Altai paskyrė 500 dol. Šia sumą Amerikos Lietuvių Taryba jau yra gavusi.

— Dr. Vytautas Dambrava drauge su žmona Aldona, po ilgesnės kelionės po Š. Ameriką, atostogų Aliaskoj bei kelionės po Europą vėl grįžo prie savo pareigų JAV ambasadoje Buenos Aires mieste. Ambasados patarėjui E. J. Friedmann išvykus ilgesniam laikui į Š. Ameriką ir Europą, JAV ambasados patarėjo ir krašto direktoriaus pareigos pavestos eiti dr. Vytautui A. Dambravai.

— "Encyclopedija Lituanica" platintojų vėjų paskelbė JAV LB centro valdyba. Sėkmingesniajam vėjams pravedimui visom LB apygardom yra paskirtos kvotos: Bostono apygardai — 57, Detrito ir Rochesterio apylinkėm — 74, Connecticut apygardai — 74, New Jersey apygardai — 78, New York apygardai — 146, Ohio ir Pietryčių apygardom po 74. Vakarių apygardai — 42, Vidurio Vakarių apygardai — 381.

— Edmundas Kaciucevičius iš Vokietijos nuo naujų mokslų metų pradžios pradėjo dirbti Vasario 16 gimnazijoje. Jis yra mažųjų berniukų bendrabučio vedėjas ir kūno kultūros mokytojas visų klasių berniukams.

HARTFORD, CONN.

ATVYKSTA TEATRAS

Hartforde spalio 21 ir 22 bus didelė šventė. Iš Kanados atvyksta Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras" ir viešės dvi dienas.

Spalio 21, šeštadienį, 7 val. vakaro Amerikos Lietuvių Piliečių Klube, 227 Lawrence St., atvykusi grupė pasirodys su rečitaliu — šiupe. Po vaidinimo orkestrai, grojant Romo Butrimo orkestrui, ir bufetas.

Spalio 22, sekmadienį, 2 val. popiet punktualiai toj pačioj salėj prasidės vaidinimas. Svečiai suvaidins J. Jankaus 3 veiksmų dramą "Audronė".

Abu spektaklius režisuoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Ji, scenos meno darbą pradėjusi pačioj jaunystėj Kaune, Jaunimo teatre, ir dabar savo grupei atiduoda didelę savo jėgų dalį. Jos vadovaujamas vietas yra vaidinęs daugely lietuvių vietovių: Toronte, Clevelande, Detrote, Brooklynne, Montrealy, Rochestery, Chicagoj, Philadelphijoj, Elizabethėje. Šio teatro sambūrio amžius dar "jaunuoliškas" — tik virš 20 metų, bet jau turi savo repertuarą apie 30 veikalų. Taigi, pastatoma po pusantro veikalų ir vienu metu. Didelė vadovams ir visiem kolektyvo nariams padėka už pasižymėjimą ir nenuilstamą lietuviškos scenos darbą.

Hartfordo ir apylinkių lietuvių kviečiami paskirti tas dvi dienas savo dvasios penui — pasigrožėti "Aukuro" atvežamomis dovanomis: "Šiupiniu" ir "Audrone". Bus proga dvasiškai atsigauti, o taip pat ir pabendrauti su pažįstamais ir bičiuliais. Visus į meno šventę kviečia Hartfordo ramovėnai.

Rudens veikla

Jau pradėta smarkiai ruoštis Hartfordo apylinkės Bendruomenės metiniam baliiuokiam, kurie įvyks lapkričio 4, šeštadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių Klube, 227 Lawrence St., Hartforde. Rezervacijos šiam baliiui prašome daryti pas valdybos narius — H. Dapkų, S. Baltauską, S. Zabulį ir kitus. Patarinama nedelsti, nes laukiama daug svečių ir iš tolimesnių vietovių, kaip Brocktono, Philadelphijos ir kitur. Skoningai išpuošto salėj bendruomenės svečiai turės progą gerėtis Bostono vėnų seksteto (vad. muz. J. Gaidelio) atliekama liaudies ir modernių dainų programa, šokti nešami Radionovo orkestro garšų bei pasistiprinti prie turtingo lietuviško bufeto. Bus galima bandyti laimę ypatingoj loterijoj. Hartfordo LB apylinkės valdyba nuoširdžiai kviečia visus atvykti lapkričio 4 į nuotaikingą ir įdomų balii!

Primenama, kad Mayor's All American Festivalis įvyksta spalio 16-23, šią savaitę, G. Fox & Co. krautuvės 11-jame aukšte. Festivalis veikia normaliom krautuvės valandom, nuo 10 iki 6:30, o pirm. ir ketv. iki 9 val. vakaro. Hartfordo šeštadieninės mokyklos "Švyturys" mokiniai pasirodys spalio 21, šeštadienį, 1:30 popiet, ir spalio 23, pirmadienį, 7 val. vak. Pastatysim nors kartą šį festivalį aplankyti ir pamatyti, kaip lietuvių reprezentuojasi kitų tautų kaip teape.

Lietuvių stalias turės mažą parodėlę su tipišku liaudies menu, taip pat bus ir pardavimui daiktų: knygų, plokštelių, gintaro, lietuviškų lėlių bei lietuviškų valgių. Hartfordiškiai

BROCKTON, MASS.

Lituanistinė mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 29 su 43 mokiniais trijose klase. Mokykla ir šiais metais naudojasi North Junior High patalpomis, mokytojam algas moka miesto viešųjų mokyklų departamentas.

Ilgametei mokyklos vedėjai E. Ribokienei besiveikstant po sunkios ligos, ją pavaduoja Valerija Skobeikienė; kitos mokytojos: Dalie Bielkevičiūtė ir Ramutė Bacon.

Mokyklos tėvų komitetui vadovauja Algirdas Vaitkus; kiti nariai: R. Dilis, O. Statkus, E. Sužiedėlis ir Eug. Užpurvis.

Chrizantemų baliiu su vakariene spalio 28, šeštadienį, rengia Brocktono LB apylinkė Romuvos Parke. Programą atliks komp. Juliaus Gaidelio vedamas Bostono vėnų sekstetas. Šokiam gros R ir M Trio iš Worcesterio. Bus loterija, baras, chrizantemų valsas ir kiti įvairumai. Vėsesniam orui esant, salė bus apšildyta. Pradžią 6:30 v.v. Įėjimas — \$5.00 auka.

Bilietai gaunami: Brocktone: pas apylinkės valdybos narius, Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininką ir Sandaros klube; Bostone: pas Baltic Realty ir Lietuvių Piliečių klubę; Norwoode: pas A. Tumą, Br. Kovą, Emiliją Martysięnę ir Joną Svidrą; Lowellyje: pas Stasį Norkūną; Worcesteryje: pas Vladą Gedmintą.

P. J.

— Rimas, Kęstutis ir Vytenis Dūdai įsteigė Los Angeles, Calif., naują bendrovę "Associated Medical Systems", kurios tikslas padėti ligoninių administracijom tvarkyti komplikuoatą atskaitomybę. Jų konsultacijos ir kompiuterių dėka greit nustatomas kiekvieno departamento darbo sėkmingumas ir nurodomi būdai atsiekti auktesniam našumui.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: 612-3922 SERVICE

U-NEEK RUBOUT CO.
Eliminating Guaranteed Results
Lowest Rates Because of Quality Work
Rubout your bugs U-Neck,
Safely, Expertly
228-0738 bet. 10 A.M. — 2 P.M.

**DELLANE'S CHAR BROIL
RESTAURANT**
Specializing in Subs
Open Daily 11 A.M. to Midnight
Orders to Go Dial 201 787-9632
27 Main St. Keansburg, N.J.

Attention Home owners Manhattan
A&A PAPER HANGING
Dependable Work — Reliable — Free
Estimates — Reasonable Rates
Call now — 799-1727

SEWARD MOVING & STORAGE
167 Clymer St. Bklyn, N.Y.
Near Bedford & Division Ave. Un-
claimed New & Used Warehouse, Furni-
ture. Tremendous Value on Dining Room
& Bedroom Sets. Open 7 Days a Week
Call 388-4732

If You really want your Car to go see
Mario
**MARIO'S AUTO INSPECTION
SERVICE**
Mario De Santis, Prop. Complete Brake
Repairs, Front End Work, Electrical
Work, Tune-Ups our Specialty, Auto
Repair Skilled Mechanics
Shell Bay Road Mayville (Opp. Exit of
State Inspection Station) Phone 609
465-5607 Cape May Court House.

S & S AUTO BODY SHOP
Collision Experts
Insurance Problems
We take Pride in our Work
1311 Marietta Rd.
West Belmar, New Jersey
Call 201 681-5330

George Simmons affiliated with
ERSKINE BERRY CO.
Floor Sanding, \$20 a Room. We go to
all Boroughs. Call 24 Hours a Day
212-299-4471 We take pride in our work

JOE HUGHES & SON
We Specialize in Bricks, Stoops,
Precast Steps, Flagstone Patios &
Porches. 1st Glass work. Free
Estimates. Reasonable Rates.
Dependable Service. 40-53 69 St.
Woodside, (212) IL 8-7197

DISPLAY

WANTED FOSTER PARENTS
If you are between the ages of 25 and 59,
English speaking, in good health, finan-
cially self maintaining, willing to accept
children of any background and have
adequate rooms, you are desperately
needed now. Contact: McMahon Mem-
orial Shelter, 128 East 112 St. New
York, N.Y. 10029. 369-5665

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS

(212) 441-6799

Litas Travel Service,

87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS

(212) 846-1650

NEW YORK — Lietuvos atsinūning radio valanda šeštadienis nuo 4 iki
5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. bangomis. Direktorius J.
Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. 201-232-5565

New Jersey — "Musio of Lithuania" — pirmadienis, 8:05-9:00 val. vak
WSOU-FM, 89.5 meg. — angli kalba, per Seton Hall Univ. radio stotį
Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburyje, Lietuvos ir angli kalbomis sekmadienis
9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kesys, TW 4-1285
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viskinis, 179
Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHBI
1480 kil. Medford, Mass. sekmadienis nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Stas. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM
101.7 banga sekmadienis nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South
Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

HELP WANTED

**PART TIME
MEN & WOMEN**
For School Bus Drivers for September
start. Experienced or Inexperienced.
Will Train. Must be over 21. — Call
(201) 325-0037

CABINET MAKERS WANTED
Must be Experienced to Work on Fine
Furniture. Steady Work, Good Pay.
Apply at: 1602 Troy Ave. Bklyn. or
call 377-4600.

DRIVER WITH TRACTORS
A-1 Company Year Round Hauls at
Top Rate
Full Company Cooperation
Call George or Gene (516) 588-6000

**WE NEED PROFESSIONAL
SALES PEOPLE**
Part Time — Full Time Immediate
Openings. Outstanding opportunity to
represent Cory Corp. AAA-1 company
in sales service. 100% repeat commis-
sions assures excellent income earn-
ings. First year potential \$8,000 to
\$14,000. For personal interview call
Mr. Dee, toll free. 800-922-2978.

TAILOR AND DRESSMAKER
Fast and Efficient
Good Salary, apply
50 West 72 St. N.Y.C.

SERVICE

**CALL ARTIC AIR
REFRIGERATING SERVICE**
Commercial and Domestic. 30 Day
Guarantee on Parts. Sales & Installation
Free Estimates. Reasonable Rates
Call 926-7622

Your Best Move
CALL PRO MOVERS
For Moving, Packing, Storage
Telephone 924-6188
Free Estimates Reasonable Rates

C. B.

607 Brooklyn Rd. Brooklyn
Complete House Cleaning Service
Furniture Polishing, Dusting,
Vacuuming, Floor Washing and Waxing.
All Work Guaranteed. Call 493-6062

**OFFSET MIMEOGRAPHIC ART
SERVICE**
Reasonable Rates. Work Picked up
& Delivered. Arnold Malliet 588 Ma-
con Street, Brooklyn, N.Y. Call 774-0268

FLAT RATE MOVING

Large or Small Jobs

1 Hr. notice 372-8877 — also 860-2700

KING'S COURT RESTAURANT
Route 22 Springfield, N. J. For the
Finest in Cuisine. New — Starting
Sunday October 1st Dinner Served
from 2 PM to 9 PM! Chef de Cuisine —
Ezio Berruti. Private Banquet Facili-
ties Available for up to 40 people.
Mrs. Ruth Platzer, Prop. (201) 379-
5382.

Per Kultūros Židinį lietuviųbę didini!

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, R. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 24130

DISPLAY

Money Making Opportunity!
Make Big Money Raising Chinchillas,
Cavies, Rabbits for us. Send 25 c.
for complete information including 32
page Catalog. AD \$2000 to \$10,000 a
Year to your income. Write or Phone
Today!

KEENEY BROTHERS
New Freedom, Penna. 17349
(717) 235-2406

PIZZERIA STORES FOR SALE (2)
Located in Busy Merchantile and Com-
mercial Sections of Manhattan. 5 1/2
Days 10 AM to 7 PM. Long Lease.
High Business Volume. Reasonable
Price. Stores situated at: 537 8th Ave.
NYC and 143 8th Ave. NYC. Both Fully
Equipped. Call (212) 244-9491 —
Principals Only

Sands Village Diner Millerton, N.Y.
Fully equipped, Established business.
Truck Rt 44 Busy Diner Good Lease
Asking \$60,000. No reasonable offer
refused (914) 789-3589 (914) 789-4726

ATTENTION SNOWMOBILERS!
Full service shop for service and
warranty work. Sales and rentals of
new machines too! Complete line of
clothing and equipment. Travel over
our own large land tracts. Open 12
hours a day. 7 days a week.
Pleasure Vehicle Ranch, Inc. Route 110
Harvard, Mass. (617) 772-3845

SCORPION SNOWMOBILES!
The Smoothest ride in Snowmobiling!
Nine Models to Choose from. Full
Service and Warranty facilities.
Clothing and accessories also available.
Open Monday through Friday 8 am to
8 pm. Saturday 8 am to 6 pm. Sunday
1 pm to 6 pm. Crystal Recreation
Vehicles, 39 West Water St. Wakefield,
Mass. (617) 245-3531

ALOUETTE SNOWMOBILES
We also carry a complete line of clothes
and accessories. Financing available.
Complete line now available. Anawan
Ref. Co., Inc., 371 Weir St., Taunton,
Mass., (617) 822-0215

Artic Cat Snowmobile plus Clothing
and Accessories. Russo's Marine Mart,
206 Mystic Avenue, Medford, Mass.
(617) 895-0050 Massachusetts Largest
Dealer!

TONY'S TROPICAL FISH
69-92 Woodhaven Blvd. Rego Pk. Qns.
672-9041 (Next to Drake Theater)
Rift Lake Riot Shipment Arrived! P.
Blue Zebras — \$7. L. Fulleborni, xtra
large — \$25 pr., P. Macrophthalmus \$15
pr. P. Tridentiger, 6 inches \$15, Kri-
benis, 1 inch 2 for 98c. Gold Con-
vents 2 for 98 c. and 10 other Rift Lake
Species

PORTER STEAK HOUSE
Manchester, N. H. (3 Miles North)
RTE 3&28. Hotel, 6 Units with Apart-
ment, 4 Acres of Land, Ranch House
with Apartment. \$295,000 — \$65,000
down (603) 623-8333

SANDS VILLAGE DINER
Millerton, N. Y. Fully Equipped. Estab.
Business. Truck Route 44. Busy Diner.
Good Lease. Asking \$55,000. No
Reasonable offer Refused
(914) 789-3589 or 914 789-4726

SERVICE

BROWN'S CONSTRUCTION CO.
361 LeJohn St. Bklyn.
All Work Done — "Name it, we shall
Do It". Quick, Dependable. Free
Estimates. Reasonable Rates. Call now
827-8465

ED COOKE
59 Morningside Avenue
New York, New York
Painting Wall Papering Free Estimates
Call: 850-4173

M.A.S. AUTO ALARMS
All Auto Accessories and Parts. Whole-
sale to Garages, Specializing in Auto
Alarms. Also Automatic Alarms for Resi-
dential, Commercial and Industrial
Properties. M.A.S. Inc. 3902 16th Ave.
Boro Park Brooklyn, N.Y. (212) 871-
9795. Serving the Entire
Metropolitan Area

When Every Dollar Counts call
SOCIAL MOVERS
Reasonable Flat Rates
Free Estimates. Minimum notice
Call 738-6226

**BEDFORD & U
CAR SERVICE**
Prompt Courteous Drivers
24 Hour Service, Local Calls, Airports,
Hospital, Piers, Race Tracks, Subways
Stations, Beaches, Theatres
Call 646-0164-56

SPORTAS

TENISO PIRMENYBĖS

Rytų sporto apygardos teniso
pirmenybės 1972 nebuvo
lengva praveisti — šeštadienį
smarkios liūtys, tad teko at-
sukti, nors sekmadienį su-
spindo graži diena. Kitą savaitę
galų ta pati istorija, bet ši kartą
nepasidurota ir sekmadienį, per
vieną dieną, stengiasi atpilti vi-
sus žaidimus.

Rytų sporto apygardos vadov-
as Pranas Gvildys jau senokai
ragino į šias pirmenybes. Ati-
dėliojimai sutrukdė dalyvauti,
pavyzdžiui, Hartfordui, kur yra
ir pora pajėgių moterų žaidikų.
Vis dėlto spalio 8 į Newarko
West Side parko aštuonias
aikštes susirinko 34 teniso
mėgėjai. Be dalyvių iš New Jer-
sey ir New Yorko, pasirodė tre-
jetukas iš Baltimorės. Pravedi-
mo našta atiteko Artūriui Cenfel-
dui, ir jis vikriai sukosi.

Žaidė eilė veteranų, kurie te-
niso raketės griebsi po to, kai
atsižaidė krepšinio, futbolo,
stalo teniso ar baigė reikištas
lengvojojo atletikoj. Tokių tėvų
atžalynas taip pat dalyvavo
šiose pirmenybėse.

Vyrų A kl. (8 dalyviai) be pra-
laimejimo liko Petrusevičius
(Baltimorė), supylęs Šimkų
(NY) 8-2, Oslapą (NY) 8-3 ir
Andrūlį III (NJ) 8-3. Petrusevi-
čiui liko sužaisti su Gvildžiu
(NY), kuris pirmose rungtynėse
pralaimėjęs Andrūliui III, 8-9,
nugalėjo Duļį (Baltimorė) 8-6,
Oslapą 8-4, Grybauską 9-8 ir
Andrūlį III 8-3 (dviejų minusų
sistema). Trečioji vietoj laimė-
jo Andrūlis III, 4. Grybauskas (ve-
terano Vytauto Grybausko Chi-
cago sūnus, dabar atvykęs į
New Yorką).

Vyrų B kl. (8 dalyviai) i-
telktos ir trys moterys. Viena iš
jų, Vebeliūnienė (NY), laimėjo
pirmą vietą. Antroji vietoj Šli-
teris (NJ), prieš tai Vebeliūnienę
įveikęs 8-5, bet baigmėj pa-
sidavęs 2-8.

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALŲ RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

Intertrade Express Corp. taip
jums pirmą pasakė, ir Jūs gi-
minėte tai pripažįsta.

Su specialiais rublių pažymėji-
mais Jūs giminės gali įsigyti,
ką tik nori, už dalelę regula-
rius kainos, nes kiekvienas spe-
cialus rublis yra vertas mažiau-
sia 4 reguliarių rublių ar dau-
giau. Tai yra panašu, lyg kad
eitumėte į kraituvę su 100
dolerių ir kraituvė prekių už
200 dol., 300 dol. ar net už
daugiau. Specialus rublių pažy-
mėjimai taip pat gali būti iš-
keisti į reguliarius rublius,
naudojantis aukščiausiais tari-
fais.

Pilnai garantuota,
pilnai apdrausta

Tik Intertrade Express Corp.
patarnauja jums ko geriausiai
Pažymėjimai pristatomi Jūsų gi-
minėms maždaug per 3 savai-
tes. Vieno specialaus rublio ver-
tė yra 2.35 dol. Ši vertė yra
galutinė. Jokių kitų primokėji-
mų. Galite siųsti bet kokią sumą.

Prašykite mūsų nemokamo
ilustruoto katalogo
Užsakykite dabar
**UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.**
125 East 23rd St.
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010

Tel. 982-1530
LABAI SVARBU
AUTOMOBILIAI
Tik trumpam laikui
Geriausias pristatymas

Speciali nuolaida
ZHIGULI VAZ 2101 \$3214.00
Jei Jūs užsaksit ZHiguli VAZ
automobilį prieš 1972 lapkri-
čio 30, galite nuo kainos nu-
skaityti \$50.00 nuolaidą.
MOSKVITCH 412ZH \$3155.00
MOSKVITCH 408 IE \$3033.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968 —
\$2026.00

Prašykite mūsų specialaus biu-
letinio su automobilių paveiks-
lais

Apartamentai
Naudoti drabužiai
Prašykite mūsų specialaus
biuletinio
Šioje prekyboje mes turime 23
metų patirtį ir daug tūkstančių
patenkintų klientų!

Jaunių gr. (7 dalyviai) pir-
mavo Paulius Gvildys (NY), 2.
St. Birutis jr. (abu NY).

Mergaičių gr. (9 mėgėjos) i-
baigmė iškopė Jasaitytė (be
pralaimėjimo) ir Oslapaitė (abi
NY) — jos dar turės sužaisti.

Iš dvejetų tebuvo vyrų žaidi-
mai (3 poros). Alg. Birutis (NY)
— Cenfaldas (NJ) įveikė Petru-
sevičių — Duļį (Baltimorė) 8-5
ir Ulečką (Baltimorė) — Gry-
bauską (NY) 8-3.

Alg. Birutis su Cenfeldu
vyrų A kl. vienetė nedalyvavo.

Vyrų gr. savo žaidimu sky-
rėsi Petrusevičius, nors vetera-
nai — Gvildys, Andrulis III atsi-
dėję kovojo. Pas jaunius ir mer-
gaites daugiausia tik pradedan-
tieji. Džiugu, kad jaunieji susi-
domėjo tenisu ir tikimasi, kad
jie greitai pažangės. Lauktina,
jog 1973 didesnio pobūdžio
rungtynių Rytuose bus daugiau
ir jau nuo pat pavasario.

K. Čk.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

— JAV komanda laimėjo pir-
mą vietą savo grupėje šach-
matų olimpiadoj, kuri vyksta
Skopje, Jugoslavijoje. Tos grupės
pasekmės: JAV 21½, Rumunija
20½, Filipinai 19½, Austrija
16½, Tunizija 13½, Iranas 13,
Firuery sl. 6 1/2 ir Virginijos
sl. 1 tš. Kitų grupių laimėto-
jai: I grupės — Sovietų S-ga
22, Danija 15, Belgija 14, Ku-
ba 13, ir kt.; II grupės —
Jugoslavija 22½, Šveicarija 19;
III — Vengrija 23½, Lenkija
22; IV — Vak. Vokietija 25,
Argentina 18½; V — Čekoslo-
vakija 23½, Švedija 20, Kanada
18; VII — Bulgarija 20½, Olan-
dija 20 tš. Į baigmę grupę
pateko 16 komandų. Baigmėje
po 8 ratų pirmavo: Jugoslavija
23, Sovietų S-ga 22½, Vengrija
21, Vak. Vokietija 18½, Bul-
garija, Čekoslovakija ir Rumu-
nija po 17½, JAV ir Olandija
po 16, toliau Ispanija, Šve-
dija, Argentina, Lenkija, Danija,
Rytų Vokietija ir Šveicarija.

— Algis Makaitis, pasidar-
bavęs porą metų Bostono MET
lygoje, kaip lygos pirmininkas,
pasitraukė iš tų pareigų. Nau-
jasis lygos sezonas 1972-73 pra-
sideda šio mėnesio pabaigoje.
Lietuvių komanda įkelta į A
diviziją, tarp 12-kos stipresnių
Bostono komandų. Praeitą sezo-
ną mūsų vyrai užbaigė penktais
iš dešimties.

— Dėkojame Lietuvos sporto
veteranui Stepui Garbačiauskui
už jo siunčiamas mum Šveica-
rijos spaudos iškarpas apie
šachmatų olimpiados eigą
Jugoslavijoje.

— Patikslinamas Kazio Mer-
kio telefono numeris — (617)
268-0853. Adresas: 115 "G" St.,
So. Boston, Mass. 02127.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų
Sąjungos išleistas 3 spalvų
ženklelis Lietuvos okupaci-
jai priminti. Ženkleliai lipi-
nami ant voku. 100 ženkelių
už 1 dol. Platintojam nuolai-
da. Kreiptis: Darbininkas,
910 Willoughby Ave.,
Brooklyn, N.Y., 11221.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė
gaunama už 75 c., su pastaty-
mo kaladėle (baze) už 1 dol.
Lietuviška ir JV vėliavėlės su
pastatymo kaladėle — 1.50 dol.
Didesnę skaičių užsisakant du-
dama nuolaidą. Persiuntimo iš-
laidom pridėdama 50 c. Kreip-
tis į Darbininko administraciją,
910 Willoughby Ave., Brooklyn,
N.Y. 11221.

JUOKAI

Balso apdrauda

Solistas menkai nusimanan-
čiam apie muziką:
— Žinai, tamta, aš savt
balsą apdraudžiau 1000 dol.
— Na, ir kaip jūs sunaudojot
pinigus? — kukliai pasiteiravo
žmogelis.

Kenkia sveikatai

Pilname autobuse prie sėdin-
čio vaikelio stovi senutė ir jam
pamokslą sako:

— Aš, vaikeli, sergu reuma-
tu, turiu žemą kraujo spaudimą,
be to, man dreba kojos. Kai
buvau tavo amžiuje, aš pati se-
nesniem žmonėm visuomet už
leisdavau autobuse vietą...
— Dabar pati matai, senu-
ke, prie ko tai privedė! — atsi-
liepė sėdintis vaikelas.

**GERA PROCA PENSININ-
KAMS!** Catskill kalnuose gra-
ziame Jeffersonville miestely
išnuomojamas keturių kambarių
butas. Skambinti: (914) 887-
5358.

LB Woodhaveno apylinkė pagamino
ženklelį klijuoti ant automobilio
lango (de-cal):

aukso spalvos rėmuose, baltas vyti-
s raudoname fone. Dydis: 2½x2 inčų.
Galima užsisakyti pastu pristatant
\$1.00 už ženklelį. DARBININKO
administracija, 910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N.Y. 11221.

Geriausia dovana vaikui —
naujai išleista plokštelė "Sek
pasaką". L. Rastenytė dainuo-
ja ir pasakoja "Meškiuką Rud-
nosuką", "Laumė Daumė", "De-
vyniabrėlę", "Karalaitę, ar, ože-
li". Kaina 6 dol., peršuntimas
50 c. Gaunama Darbininko ad-
ministra-rijų.

NAUJAUSIOS KNYGOS

Mykolo Krupavičiaus "Atsimi-
nimai". Kietais viršeliais 10 dol.
Kipro Bielinio "Gana to
jungo". 5 dol.

Kazys Pakštas, prof. J. Eieto
parašyta monografija. Minkštai
viršeliais 10 dol., kietais — 12
dol. Išleido Lietuvių Katalikų
Mokslo Akademija Romoj.

Pranas Naujokaitis — PASI-
SĖJAU ŽALIĄ RŪTĄ, roman-
as, išleido Darbininkas 1972
m., 232 psl., aplanką piešė P.
Jurkus. Kaina — 4 dol. (Romano
dalis buvo spausdinta 1972 metų
Darbininko atkarpoje).

Šios ir kitos lietuviškos kny-
gos bei plokštelės gaunamos
Darbininko administracijoje.

KITATAUČIUI GERIAUSIA DOVANA

History of Lithuania ir Vy-
tautas the Great, Grand Duke of
Lithuania, by Dr. J. Končius.
Dvi knygos 3 dol. Gavęs bus
graziai supažindintas su Lietu-
vos praeitimi. Užsakykite: Dar-
bininkas, 910 Willoughby
Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Introduction to Modern Li-
thuanian. Puikus lietuvių kal-
bos vadovas su 40 pamokų, gram-
matikos priedu, skaitymais
ir žodyneliais. Tekstas ir paai-
kinimai angli kalba. Nemo-
kantiem ir nedaug mokantiem
lietuviškai — puiki galimybė
išmokti. Parengė L. Dambriū-
nas, A. Klimas ir W. R. Sch-
malsting. Išleido lietuviai pranc-
iskonai Brooklyn, 479 psl.,
lietais viršeliais. Kaina 8 dol..

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

History of Lithuania. Tai ang-
li kalboj prel. dr. J. B. Kon-
čiaus aprašyta lietuvių tautos
istorija. Kaina 2 dol. Gaunama
Darbininko administracijoje.

Apreiškimo parapijos bažnyčioje spalio 8 buvo šventinamas Aušros Vartų Marijos paveikslas. Kalba tos parapijos klebonas kun. Pr. Raugas. Nuotr. P. Ažuolas

Pašventintas Aušros Vartų paveikslas Apreiškimo par. bažnyčioje

Spalio 8, sekmadienį, Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo retos iškilnės, sutraukusios apie 400 žmonių. Buvo pašventintas Aušros Vartų Marijos paveikslas, nupieštas dail. Jono Subačiaus presbiterijoje ant kairinės sienos.

Iškilmingai procesijai atėjus prie altoriaus, tuoj ir buvo šventinamas Marijos paveikslas. Pašventinus, choras ir minia išpūdingai sugiedojo C. Sasnausko — Mariją, Mariją.

Koncelebruotom mišiom vadovavo kun. Pr. Raugas, tos parapijos klebonas. Kartu mišias koncelebravo prel. J. Balckūnas, kun. L. Budreckas, Tėv. P. Baltakis, OFM, kun. A. Račkauskas, kun. K. Wicks. Į mišias kiek pasivėlinęs atsilankė ir kun. J. Gurinskas, Aušros Vartų parapijos klebonas. Mišių metu lektorium buvo Petras Sandanavičius.

Pritaikyta šiai progai pamokslą pasakė Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Jis pareiškė, kad šiandien kleb. kun. Pr. Raugas, šventindamas Aušros Vartų paveikslą, pavedė Marijos globai Apreiškimo parapiją, taip prieš keturis šimtus metų vienuoliai karmelitai, gindamiesi

Pranešu giminėm, draugam ir pažįstamiem, kad mano brolis, buvęs Lietuvos kariuomenės savanoris — kūrėjas, artilerijos inspektorius, generolas

Vincas Žilys,

ištveręs ilgą ir sunkią Sibiro tremtį, 1972 spalio 9 mirė Kaune.

Jonas Žilys

A.A.

Antanui Barauskui

Lietuvoje mirus, reiškiam gilią užuojautą broliui Kazimierui ir šeimai

Bagdžiūnų šeima ir J. Matulaitienė

A.A.

Onai Ruškienei

pavergtoje Tėvynėje mirus, dukteriai Stasei Vaitkienei, jos šeimai ir artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

L. Bileris ir šeima

BOSTONAS DEMONSTRAVO PRIEŠ SOVIETŲ SAJUNGOS ANSAMBLĮ

Spalio 1 komunistinės Ukrainos liaudies ansamblis atvažiavo koncertuoti į Bostoną. Jų koncertas buvo 3 v. popiet Symphony Hall. Šį ansamblio koncertą piketavo lietuviai ir ukrainiečiai.

Tuojuo po pirmos valandos atvažiavo lietuviai su plakatais prie Symphony Hall. Atsivežė ir atsišaukimų lapelius, kuriuos dalijo einantiems į koncertą. Lapeliuose buvo pasakyta, kas daroma Lietuvoje, kas nutiko paskutiniu laiku.

Ukrainiečių gražus būrys atvyko kiek pasivėlavęs. Jie turėjo plakatus ir lapelius, kuriuose buvo minima, kaip komunistai naikina ukrainiečių intelektualus.

Piketuotojai užstojo visą salės fasadą ir sudarė gražų išpūdį. Nufilmuoti atvyko televizijos 4 stotys. Ukrainiečių vadovas Martin prieš televizijos kamerą papasakojo, kaip komunistai naikina tautas. Suminėjo ir naikina jų intelektualus Sibiro stovyklose.

Lietuviam televizijoje atstovavo inž. J. Vaičiaitis. Jis nušvietė lietuvių tautos padėtį ir dabartines kančias.

Su ukrainiečių liaudies ansambliu atvyko ir daug jų saugų bei politrukų. Pamatę demonstracijas, pro uždarytų durų stiklus jie stebėjo šį neįprastą vaizdą. Keista jiems atrodė, kad policija stovi prie demonstrantų ir nieko nedaro. Tos policijos

buvo du vyrai ir dvi moterys. Visiem keturiem policijos atstovams buvo įteikti lapeliai. Vienas policininkas prisipažino, kad jo žmona yra lietuvaitė.

Pro uždarytas duris pradėjo rinktis orkestro nariai. Jie atrodė išdžiūvę ir suvargę vyrai.

Publikos susirinko neperdaugiau.

Piketuoti čia buvo susirinkusi lietuvių vyresnė karta. Maža buvo jaunimo. Jo čia turėjo būti kur kas daugiau. Nebuvo nei latvių, nei estų, nei žydų.

Tokios demonstracijos sukelia visą eilę minčių apie bendrą visų pavergtų tautų protestą prieš sovietus. Reikia pasimokyti iš žydų, kurie nuolat šaukia ir šaukia ir šaukdami laimi. Šaukime ir mes, visur ir visada šaukime. Geriausias ginklas yra demonstracijos ir spauda. Tironai bijo, kai jų darbus apnuogini ir nustatai opiniją prieš juos.

J. Ilgūnas

NAUJAS TĖVŲ KOMITETAS MAIRONIO MOKYKLOJE

Komitetas dėkoja LB-nei už didelę paramą

Maironio lituanistinėje mokykloje visu tempu jau eina mokslas. Į mokyklos administravimą įsitraukia mokinių tėvai.

Jų susirinkimas buvo rugsejo 30 tos pačios mokyklos patalpose. Susirinkimui pirmininkavo buvęs tos mokyklos vedėjas Alfonsas Samušis, dabar atstovavęs Lietuvių Bendruomenės apygardos valdybai. Sekretoriavo G. Janušienė.

Kas daugiausia mokyklą parėmė?

Svarbiausias čia buvo išdėdinti Jono Vazbio pranešimas. Praėjusieji mokslo metai baigti pakiliai. Mokslapinigiai buvo surinkti iš visų šeimų, išskyrus vieną, kuri iš mokyklos pasitraukė prieš mokslo metų galą.

Pelno davė šiek tiek ir Kaledų eglutė. Neblogą pelną atnešė ir vaikų kaukių balius, į kurį tėvai įdėjo nemaža dar.

Daugiausia gauta iš Lietuvių Bendruomenės apygardos surengto mergaičių choro Aido koncerto. Ta proga buvo išleista loterijon du paveikslai. Iš mokyklos vadovybės pusės pareikalavo mažiausia pastangų, o pelno gauta daugiausia. Tai pirmas toks įvykis mokyklos istorijoje.

L. Bendruomenėi pareikšta didelė padėka ir paprašyta, kad LB ir toliau remtų mokyklą. Tegu virsta tradicija toks parengimas mokyklos naudai.

Padėkota ir LB Great Necko apylinkėi, kuri nuolat dosniai remia mokyklą. Padėkota ir praeitų metų tėvų komitetui.

Reviziją padarė N. Y. L.B. apygardos revizijos komisija ir jos pranešimą perskaitė K. Bačkauskas.

Naujas tėvų komitetas

Tėvų komitetas buvo išrinktas anksčiau. Jis čia tik pristatytas. Pirmininku išrinktas A.

Richmond Hill North parduodamas vienos šeimos namas iš 7 kambarių su 3 miegamais, saulės priekšambariu, 1 1/2 vonios, moderniai įrengtas rūsys. Paliekama: šaldytuvas, plaunamoji ir virtuvės mašinos. Namas yra prie besibaigiančios gatvės, arti Forest Parko ir Kūdikių Jėzaus bažnyčios. Gražus darželis, žemas miesto mokestis. Prašomoji kaina 34,000 dol. Skambinti: tel. 441-8042.

FLORIDOS PAMARIAIS ATEINA RUDUO

Juno Beach, Florida 33408

Žiemą Floridoj tiktai turtuoliams. Jei nori aplankyti ir pažinti Floridą, atvažiuok rudenį arba vėlyvą pavasarį. Kainos tos pačios iki gruodžio 1 d. kaip vidurvasaryje. Kodėl nepasinaudoti.

Tomkų vasarvietės SAPPHIRE SEA adresas: 700 Ocean Drive, Juno Beach, North Palm Beach, Florida 33408. Telefonas (305) 844-3388.

Antanas Andriulionis, Balfio direktorius ir Bostono Balfio skyriaus pirmininkas, buvo susirgęs ir pasitraukęs iš Balfio pirmininko pareigų. Tada pirmininkavo Pranas Mučinskas, bet jis mirė. Dabar Antanas Andriulionis vėl imasi skyriaus pirmininko pareigų.

Balfio vajus Bostone pradėtas spalio 1 ir tęsis iki gruodžio 1. Vajų globoja klebonas kun. Antanas Baltrušūnas. Komitetas išsiuntinėjo žmonėms laiškus, prašydamas aukų. Visi kviečiami prisidėti prie vajuos, paremti jį savo auka. Iš Balfio pagalbos laukia daugel lietuvių, patekusių į vargą. Atsiminkime juos! Aukos siųsti Bostono skyriaus išdėdinti Jonui Valiukoniui, 99 P Street, So. Boston, Mass.,

Marija Gineitienė, gyvenanti Dorchester, Mass., baigė plaukų stilizavimo, šukavimo ir veido masažų bei grimo mokyklą — Wilfred Academy of Fashion and Beauty Culture. Ji išlaikė ir valstybinius egzaminus su teise verstis praktika šioje srityje. Jos telefonas yra 436-4629.

Elena Valkavičienė iš Hudson, Mass., paskutiniu metu gyv. Matulaitis Nursing Home, Putname, 77 m. amžiaus, mirė spalio 4. Palaidota iš Šv. Mykolo bažnyčios Hudson, Mass. vietinėse kapinėse. Nulūdime paliko kunigą Vincą, kuris kapelionauja Nukryžiuotojo seselių vienuolynė Brockton, Mass., ir vaistinė Adomą su šeima. Taip pat liko 7 anūakai bei kiti giminės Lietuvoje, iš kur velionė buvo kilusi. Laidotuvių progą buvo koncelebruotos pamaldos, kuriose dalyvavo sūnus Vincas, kun. V. Zakaras ir kiti sūnūs draugai ir vietiniai, viso 25 kunigai, gražus būrelis seselių ir kitų velionės draugų iš Hudson, Mass. Prieš keliolika metų šioj kolonijoj ir apylinkėse gyveno daug lietuvių.

Adolfas Kovaliauskas iš Norwood, Mass. persikėlęs gyventi į Seselių vedamą senelių prieglaudą Brocktone, mirė spalio 8. Palaidotas spalio 10 iš Šv. Juozapo bažnyčios Brocktone. Nulūdime paliko sūnų Edvardą, dukrą Florenciją su šeimomis, seserį ir kitus giminės.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstanciai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikale su patarnautojais galima susikabėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5% %
- 1 year Term Deposit — 5% %
- Special Notice a/c — 5% %
- 2 year Term Deposit — 6% %

— All Accounts Compounded Daily —

DVIEJŲ SAVAIČIŲ ŽIEMOS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Išvyksta 1972 m. gruodžio 21 dieną — grįžta sausio 4 dieną, 1973.

LIETUVOJE ŠI GRUPE PRALEIS 11 DIENŲ.

Iš Bostono ir New Yorko Kaina tik \$619.00

Vykstantiems iš Chicago — \$719.00 ir iš Clevelando — \$685.00

Grupėje dalyvių skaičius ribotas — nesivėluokite!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalau kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė — Aldona Adomontienė

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židinys827-9865

Kultūros Židinio statybos darbai pradėti spalio 16, pirmadienį. Atvažiavusios mėsos pradėjo lyginti žemę, kasti duobes pamatams bei rūšiam.

Kristaus Valdo šventės proga Katalikų Federacija rengia religinį koncertą spalio 29, sekmadienį, 4 val. popiet. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Meninę programą atliks Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Kačanausko, solistė Jūratė Veblaitytė-Litchfield, solistas Stasys Citvaras ir vargonų virtuozas Albinas Prižgintas.

Vilniaus Aušros Vartų parapijos rudens pietūs bus spalio 29 parapijos salėje. Tą pačią dieną 10:30 v. bus pašventinti atnaujinti vargonai. Vargonai atnaujinti Sofijos ir Antano Bartusevičių aukomis. Po to bus trumpas religinės muzikos koncertas, gros muzikas La Mirande. Pietūs tuoj po pamaldų. Kviečiami visi Aušros Vartų parapijos bičiuliai ir rėmėjai atsilankyti į pamaldas ir dalyvauti pietuose.

A. a. Sofijai Jurgelienei prisiminti S. Kraunaitienės-Zagorski ir A. ir K. Jonynai paskyrė 20 dol. auką Kultūros Židinio statybai.

Rozė Mainelytė spalio 1 buvo išvykusi dviejų savaitių atostogų į Graikiją ir į Italiją. Iš Graikijos redakcijai ji atsiuntė sveikinimą.

New Yorko žinių daugiau galima rasti, kaip paprastai, ir priešpaskutiniame laikraščio puslapy.

Jadvaga Matulaitienė, tautinių šokių mokytoja, spalio 8 dalyvavo Švietimo Tarybos posėdyje Chicagoje. Taryba priėmė jos parengtą tautinių šokių programą lietuviškom šėštadieninėm mokyklom.

N.Y. tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvagos Matulaitienės, spalio 28 dalyvauja tautų festivalyje Poughkeepsie, N.Y. Ten gyvena jos ilgametė šokėja Ligija Babarskaitė-Simanavičienė.

Liet. Gydytojų draugijos New Yorko skyriaus narių susirinkimas buvo spalio 14 pas dr. Aleksandrą Narvydą East Northport, L. I. Mokslinę paskaitą skaitė dr. J. Trojanienė, svarstyti einamieji reikalai, kalbėta Medicinos žurnalo įvairiais klausimais. Į susirinkimą buvo atvykę daug draugijos narių ir svečių. Visi turėjo progos gražiai pasisvečiuoti pas vaišingą šeiminką.

Apreiškimo parapijos, Brooklyn, N. Y., katalikų moterų sąjungos 29 kuopos ilgametė pirmininkė O. Kubilienei išvykus, pirmininkės pareigas perėmė E. Kezienė, kuri su valdybos pritarimu Darbininkui paremti prisuntė 20 dol. Darbininko administracija dėkoja sąjungietėms už lietuviškos spaudos palaikymą.

Sofijos Beleckienės, mirusios pereinamais metais lapkričio 30, palaikai lapkričio 2 bus pervežti į Caksakie, N.Y., Sv. Marijos kapines. Mišios bus aukojamos gruodžio 31, sekmadienį, 8 val. ryto Sv. Marijos bažnyčioje. Sv. Jurgio bažnyčioje lapkričio 1, 5 v.v. metinės mišios, gruodžio 2 d. 8 val. ryto. Pranciškonų koplyčioje mišios bus aukojamos lapkričio 1 d. 8 val.

Jeronimas ir Emilija Landsbergiai, gyvenę Richmond Hill, spalio 22 švenčia savo vedybinių gyvenimo 50 metų sukaktį. Gimę ir augę Aukštaitijoje, Landsbergiai buvo isikūrę Kaune. Lietuvoje Landsbergis 25 metus tarnavo pašte. Nuo 1949 gyvena New Yorke.

KULTŪROS ŽIDINIO TALKININKŲ ŠVENTĖJE

Židinio statybai surinkta per 140,000 dol.

Šėštadienio vakarą, spalio 14, Kultūros Židinyje buvo savotiška rudens derliaus šventė. Buvo susiję tyliji statybos talkininkai, kurių trisū yra surinkta gana didelės sumos pinigų. Tie žmonės buvo dviejų popietėjų — ketvirtadienio ir penktadienio — talkininkai. Susirinko tą vakarą ir Kultūros Židinio statybos komitetas, visi artimieji bičiuliai.

Laikrodžiai vėl bus sukinėjami. Visiem primenama, kad spalio 28, šėštadienį, prieš einant ilstetis, reikia laikrodžius atsukti vieną valandą atgal. Panašūs sukinėjimai daromi šviesos taupymo sumetimais. Ar diena nuo tokio laikrodžių sukinėjimo pailgėja? Toks dienos "ilginimo" įprotis, atrodo, kilo iš vieno indėno elgsenos. Indėnas, norėdamas savo atklodę pailginti, nupiaudavo gabalą nuo kojų galo ir prisidėjo prie atklodės galvos galo. Kaip atklodę pailgėjo, taip ir dienos pailgėja...

Vyr. skaučių židinys Vilija spalio 28-29 rengia Inos Nenortienės pritaikomosios dailės parodą Kultūros Židinyje. Bus išstatyta emaliuotų papuošalų, sagių, dekoratyvinių lėkščių ir k.

Liudas Tamošaitis Darbo dienos savaitgalį buvo paguldintas ligoninėje, kur išbuvo dvi savaites. Jam buvo padaryta operacija. Dabar namuose sveiksta ir stiprėja.

Jie dainuoja Balfo vajuos koncerte

Šį šėštadienį, spalio 21, Maspetho lietuvių parapijos salėje bus gražus koncertas ir vakaras, skirtas Balfo rudens vajuos pradžiai atžymėti. Koncertą rengia N. Y. Balfo šimtas skyrius.

Koncerto programą atlieka New Yorko apylinkės menininkai muzikai.

Irena Veblaitytė-Litchfield, pati jauniausia šio vakaro dalyvė, muzikos studijas baigė Columbijos universitete. Jos dainų rečitalis magistro laipsnio proga buvo šiemet birželio 2 universitete. Ir dabar tęsia dainavimo studijas pas Edward Dwyer

New Yorke. Ji dėsto muziką Portledge mokykloje Locust Valley, L. I.

Liudas Stukas, visiem gerai pažįstamas dainininkas, muzikos mokslus baigė New Yorko universitete, dabar dėsto muziką Ford's Junior High School, N. J. Jis taip pat vadovauja Žibuoklių moterų sekstei ir vargoninkauja Sv. Antano bažnyčioje, East Newarke, N. J.

Jis yra koncertavęs Amerikoje, Vokietijoje, Londone, šią vasarą su Lietuvos vyčių ekskursija važinėjo P. Amerikoje ir ten su kitais artistais atliko visą eilę koncertų.

Be to, jis yra ir kompozitorius, daugiausia parašo solo dainų ir moterų choram.

Abu šie dainininkai pasirodys Balfo koncerte su nauja ir įdomia programa. Jiem akomponuoja Albinas Prižgintas, naujasis Angelų Karalienės parapijos vargonininkas, pasižymėjęs vargonų virtuozas ir muzikas.

Programą praves Irena Veblaitienė, kuri visi pažįsta kaip dailiojo žodžio menininkė.

Po programos bus šokiai ir veiks didelė loterija. Šiai loterijai laimėjimo fantus yra suaukoję žmonės, juos surinko moterų organizacijų atstovės, juos sutvarkė ir parengė loterijai.

Balfo vajuos toks reikalingas ir būtinas. Nuolat ir nuolat reikia šelpiti vargan patekusius lietuvius. Salpa ir laukia ir kviečia ateiti tą vakarą į Balfo koncertą, kviečia ateiti ir paremti Balfo veiklą visu nuoširdumu.

Jūratė Veblaitytė — Litchfield

Liudas Stukas

BALFO VAJAUS KOMITETAS NEW YORKE

kviečia visus dalyvauti

KONCERTE — VAKARE,

kuris įvyks

SPALIO 21, ŠEŠTADIENĮ, 7:30 VAL. VAK.
MASPETHO V. ATSIMAINYMO
LIETUVIŲ PARAPIJOS SALĖJ, MASPETH, N.Y.

Koncerto programą atliks solistė Jūratė Veblaitytė-Litchfield ir solistas Liudas Stukas, akomponuojant muzikui Albinui Prižgintui.

Įėjimo auka 3.50 dol.

Loterija — Bufetas — Šokiai

INOS NENORTIENĖS PRITAIKOMOSIOS DAILĖS EMALIUTO VARIO DARBŲ PARODA

rengiama spalio 28-29 dienomis

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y.

Paroda lankoma: šėštadienį ir sekmadienį nuo 12 iki 9 v.v., atidarymas — šėštadienį 7 v.v.

Viešnia pademonstruos emaliuto vario techniką. Pirmoji demonstracija bus po parodos atidarymo, antroji — sekmadienį 4 v. popiet.

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia

N. Y. Vyr. Skaučių Židinys VILIJ A

LAK PIRMOJI FUTBOLO KOMANDA ruošia tradicinius RUDENS ŠOKIUS, KURIE ĮVYKS spalio 21, šėštadienį,

7:30 val. vak.
Kultūros Židiny.

Muzika—Užkandžiai—Atgaiva Jūsų ir mūsų komanda, būdama beveik vienintelis sporto vienetas, tebegyvuojas New Yorko apylinkėje, kviečia visuomenę sąžiningai dalyvauti. Jūsų atsilankymas duos mums naujos dvasios ir energijos. Tuo pačiu gal galėsime atgavinti tuos vienetus, kurie taip neaiškiai prapuolė.

Iki linksmo pasimatymo!

Kaina 2 dol.

LAK Pirmoji Komanda
ir kiti sportininkai

GRANDINĖLĖ

BISHOP REILLY HIGH SCHOOL, Francis Lewis Blvd. ir Long Island Expressway, Queens, N. Y.

Pradžia 6 val. punktualiai

Privažiavimas

Bishop Reilly mokykla lengvai pasiekama keliomis autobusų linijomis ir mašinomis. Mašinas galima pastatyti mokyklos kieme (100 mašinų vietos). Gausu vietos ir šalia pastato gatvėje.

BMT Jamaica Line, 169 St. stotis. Paimti Q 17A autobusą.

IND E ir F Line, 169 St. stotis. Paimti Q 17A autobusą.

IRT Flushing Line, Main St. stotis. Paimti Q 26 autobusą.

Bilietai

Kaina — 4, 5, ir 6 dol.

Visos vietos numeruotos. Anksčiau užsisakiusieji turi privilegiją gauti geresnes vietas. Bilietus galima užsakyti paštu, prisiunčiant čekį ar money order atitinkamai sumai ir sau adresuotą su pašto ženklų voka. Siųsti: Lithuanian Radio Club, 62-15 69 Place, Middle Village, N. Y. 11379.

BILJETŲ PLATINTOJAI:

Woodhaven, N.Y. Haven Realty (J. Andriusis)
87-09 Jamaica Ave. VI-7-4477.

SU VISAI NAUJA PROGRAMA NEW YORKE ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 4 D.

Gerulaičio Apdraudos Įstaiga, 84-10 Jamaica Ave. 847-5522.

Richmond Hill, N. Y. Alice's Florist, 107-04 Jamaica Ave. 846-5454.

Brooklyn, N. Y. Vytis International Travel Service, 2129 Knapp St. 769-3300.

Elizabeth, N. J. Vincas Mamaitis, 209 Clark Pl. 351-9057.

Kearny, N. J. Bronė Macijauskienė, 310 Forman Ave. Point Pleasant Beach, N. J. 892-6415 ar 998-6797.

Paterson, N. J. Antanas Rugys, 212 Lawrence Pl. 525-3340.

Autobusai organizuojami iš Elizabeth apylinkės (kreiptis į V. Mamaitį) ir iš Patersono apylinkės (kreiptis į A. Rugį).

ŠOKIAI

Po koncerto tą pačią dieną 9 val. Maspetho lietuvių parapijos salėje šokiai ir vaišės jaunimui, dalyvaujant ir Grandinėlei. Adresas — 64-14 56 Rd., Maspeth, N.Y. Auka 2 dol.

Gros šėšių asmenų orkestras.

Visuomenę kviečia atsilankyti

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS